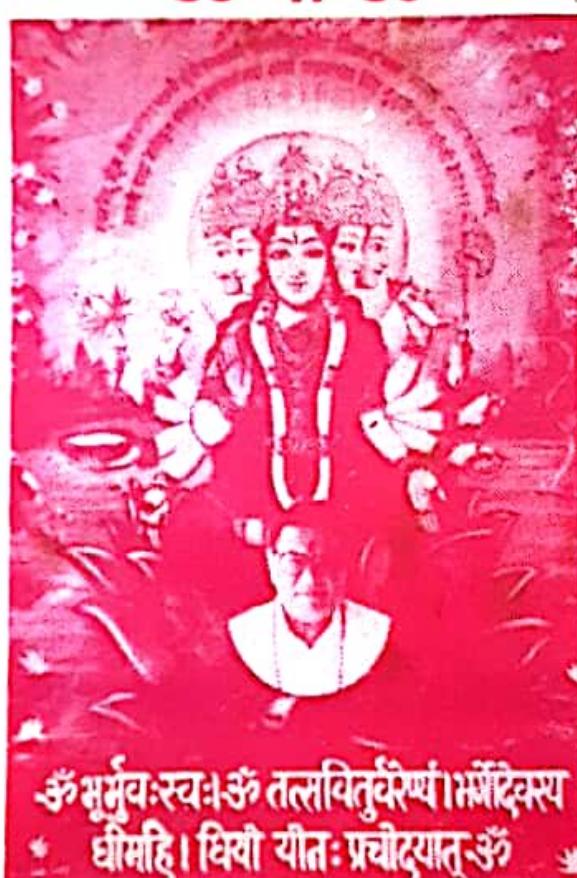

આદરામિક કસ્ટ

તત્ત્વી - સંપાદક : કેલાસબહેન એન. પરીખ

પરમ શક્તિ મંત્ર
ॐ ભા ॐ

રાજ્યોગી નરેન્દ્રજી

ॐ
ભા
ॐ

ॐ
ભા
ॐ

ॐ ભૂર્ભૂવः સ્વः ॐ તત્ત્વિતુર્વૈર્ણાં ભગવિત્વાં ધીમહિ ધિયો યો ના: પ્રચોદ્યાત् ॥ ॥

(પૃષ્ઠ ૧૬)

ઓક્ટોબર - ૧૯૬૭.

(અંક ૨)

॥ ॐ મા ॐ ॥

॥ જ્યોતિરી મા ॥

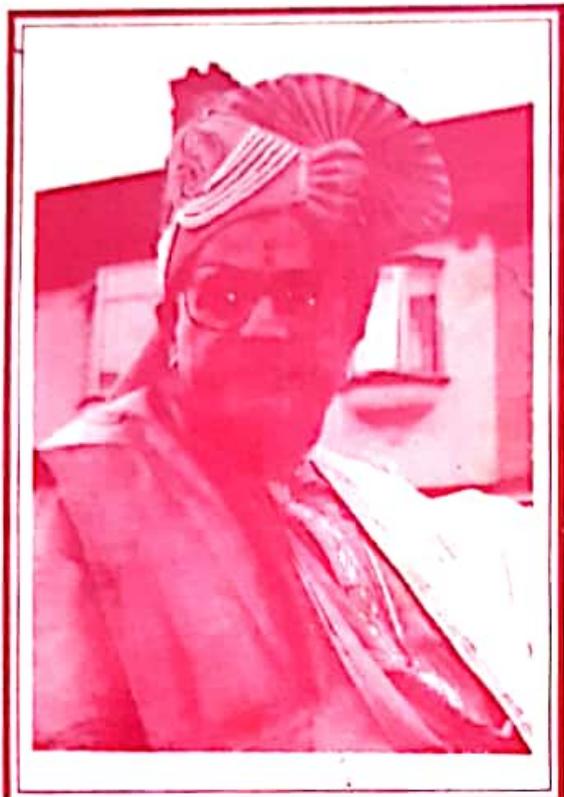
॥ ॐ મા ॐ ॥

વર્ષ : ૨૭
અંક : ૮

ઓક્ટોબર
૨૦૮૭

આધ્યાત્મિક કેડી

શ્રી ગાયત્રી હાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ : અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૪.

વાર્ષિક લવાજમ
ભારતમાં રૂપિયા દલ્ખ (૧૦/-)

મકાણક

શ્રી ડેલાસન્હેન એન. પટીઅ,
શ્રી ગાયત્રી હાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ,
'નીલોધા' બંગલો, ત્રિમુતી
સોસાયટી, ગવર્નર્મેન્ટ પાંચ
બંગલા પાસે, ગુલબાઈ ટેકરા,
અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૪.

આધ્યાત્મિક કેડી : ઓક્ટોબર ૧૯૮૭ - R.N. 38405/82

મુદ્રક : ગાયત્રી ટ્રેડર્સ - ગાયત્રીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૮. ફોન નં. : ૩૭ ૮૪ ૦૦

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિગત	પાન નં.
૧	દિવ્ય સ્વખ.....રાજયોગી નરેન્દ્રજી.....	૧
૨	શાન્દુજી - વિચારવૃદ્ધ	૩
૩	પંરમોચ્ય આનંદ ડીગ્રી.....	૫
૪	સહજ ઉપાસનાન ઉદ્ગાતા.....	૧૧
૫	ગુરૂપૂરિભા.....	૧૩
૬	માનવતા દિન - રાજયોગી જન્મોત્સવ.....	૨૮
૭	રાજયોગી - છાંસછમો જન્મોત્સવ.....	૩૦
૮	સમાચાર	૩૨
૯	પૂજ્ય રાજયોગી નરેન્દ્રજીનો વિદેશ કાર્યક્રમ...	ટાઇટલ૩
૧૦	નિત્ય - સ્મરણ.....	ટાઇટલ૪

ॐ મા ॐ

સોધ

આધ્યાત્મિક કેળી ઓફટોબર ૧૯૮૭ ના
અંકમાં અંદરના છેરેક પાનાઓની બોર્ડ
પર લુલથી એપ્રીલ ૧૯૮૭ છપાવેલ છે.
તેની જગ્યાએ ઓફટોબર ૧૯૮૭ વાંચવું.

દિવ્ય સ્વપ્ના

રાજ્યોગી નાના

તા ૧૯-૧૨-૬૫ ગુરુવારે રાતે ૨-૧૦ વાગ્યાના B.O.A.C. ફલાઈટ નંબર ૧૩૮માં અમે મુંબઈથી લંડન જવા માટે બેઠાં. અમારી સીટનો નંબર ૬૫ એ અને ૬૫ બી હતો. ૬૫નો આંકડો આ વર્ષ માટે પદ્ધ સૂચક હતો. મારી ઉમરનું ૬૫મું વર્ષ ચાલે છે. મુસાફરીમાં બેનજી અને હું રાજ્યોગી નરેનજી માનવસેવા અર્થે લંડન અને અમેરિકા જઈ રહાં હતાં. પ્લેનમાં રાતે ૩-૩૦ વાગે હું ઊંઘી ગયો હતો ત્યારે મને એક દિવ્ય સ્વખાનુભૂતિ થઈ.

સ્વખમાં હું અને બેનજી પ્રકૃતિના સાનિધ્યમાં જગાશય પાસે બેઠાં હતાં. પ્રકૃતિને આંદથી માણાતાં અમે બેઠાં હતાં. એવામાં ફૂરથી ૨૦-૨૨ વર્ષની ઉમરની અતિ સુંદર, સુઢોળ, નિર્દોષ અને લાવરયમય એકજ સરખી દેખાતી દેવકન્યાઓ અમારી પાસે આવતી દેખાઈ. કુલ ૬૫ બાળાઓ હતી. અમારી પાસે આવી તેઓએ બેનજીને વિનયથી પૂછ્યું કે "અમારે એમની શરણાગતિ સ્વીકારવી છે." (મારી સામે અગુંદિનિર્દોષ કરીને જરાયું.) બેનજીએ સંમતિ આપી.

સંમતિ મળ્યા પછી વિનયથી આ ૬૫ દેવકન્યાઓ પાસેના એક જગાશયમાં નિર્વલ્ત્ર થઈને સ્નાન કરવા ગઈ. સ્નાન કર્યા પછી એક એક કન્યા ભીના શરીરે આવીને મને પગે લાગી. પછી બીજા જગાશયમાં જેમાં કમર સુધીનું જ પાણી હતું તેમાં ગયાં અને ઊં મા ઊં ના આકારમાં ગોઠવાઈ ગયાં. તેમાંથી બે દેવકન્યાઓ બેનજી પાસે આવીને વિનંતી કરી કે, અમારે એમને (મારી સામે આંગણી ચીંધીને) 'મા' શબ્દના 'કાના' ને પૂર્ણ કરવા લઈ જવા છે. બેનજીએ સંમતિ આપી. તેઓ મને જગાશયમાં લઈ ગયા અને 'મા' શબ્દના 'કાના' માં મને અધ્યર ઊંચકીને ગોઠવી દીધો અને નીચે દેવકન્યાઓ ગોઠવાઈ ગઈ. તે જ વખતે મારું શરીર શક્કિતના રૂપમાં એટલે કે માતાજીના રૂપમાં પરિવર્તિત થઈ ગયું. થોડીવાર પછી તેઓએ મને ઉતારી મારી બેઠકની જગ્યાએ લઈ આવ્યા. મારા બંને વલઃ (છાતી) માંથી દૂધની ધારા કુપાસની જેમ ઊંચે ઉડતી હતી. દૂધની ધારા અવિરત વહેતી હતી. દેવકન્યાઓએ બેનજીને વિનંતી કરીને પયપાન કરવા માટે આજી માંગી. બેનજીએ સંમતિ આપી. એક પછી એક બધી દેવકન્યાઓએ વારાફરતી બંને વલઃ ઉપર ધરાઈને પયપાન કર્યું. છેલ્સે બેનજીએ પણ પયપાન કર્યું. પછી બધી દેવકન્યાઓ મને વારાફરતી વંદન કરીને વસ્ત્ર પરિધાન કરીને નિર્દોષ ભાવે જતી રહી.

સ્વખનાં સાતત્યને વાગોળતો હું જાગી ગયો અને મને મારા અસલ રૂપમાં જોઈને દિગ્ભૂટ થઈ ગયો.

આભિય વાચક મિત્રો,

દિવ્ય પુરુષોના સ્વખાં પણ દિવ્ય અને સાંકેતિક હોય છે. પ્રસ્તુત સ્વખનનું વિશ્વેષણ નીચે દર્શાવેલ મુદ્દાઓ ઉપર કરી શકાય. પ્રયત્ન કરશો તો કંઈક દિવ્યતા લાધશે.

આ દિવ્ય સ્વખનાં નોંધપાત્ર મુદ્દાઓ :-

- (૧) સ્વખનો સમય બ્રહ્મમુહૂર્ત.
- (૨) અવકાશમાં સ્વખ
- (૩) સીટ નંબર ૬૫ એ બી રાજ્યોગીજીની ઉમરનું ૬૫ મું વર્ષ.
- (૪) રાજ્યોગીજી અને બેનજીની ઉપસ્થિતિ, દિવ્ય વાતાવરણ.

- (૫) પ્રફુતિનું સાનિધ્ય
 (૬) બે જગાશયો
 (૭) ૨૦-૨૦ વર્ષની નિર્દોષ સુંદર દેવકન્યાઓનું વૃદ્ધ
 (૮) ૭૫ દેવકન્યાઓ
 (૯) રાજયોગીજીની શરણાગતિ સ્વીકારવા માટે બહેનજીની સંમતિ માંગવી. બહેનજીએ સંમતિ આપી.
 (૧૦) દેવકન્યાઓનું નિઃયસ્ત્ર થઈને જગાશયમાં સાન કરવું.
 (૧૧) દેવકન્યાઓની ભીના શરીરે, રાજયોગીજીને પગે લાગી, શરણાગતિ સ્વીકારવી.
 (૧૨) બીજા જગાશયમાં કમર સુધીના પાણીમાં દેવકન્યાઓનું જવું અને ઊં મા ઊં ના આકારમાં ગોઠવાઈ જવું.
 (૧૩) 'મા' શબ્દના 'કાના'ની પૂર્તિ અર્થે બે દેવકન્યાઓનું જગાશયમાંથી આવી બહેનજી પાસે રાજયોગીને લઈ જવા માટે સંમતિ માંગવી. બહેનજીએ સંમતિ આપી. રાજયોગીજીને જગાશયમાં લઈ જવા.
 (૧૪) જગાશયમાં 'મા' શબ્દના 'કાના'માં પૂર્જ્ય રાજયોગીજીને અધ્યર ઉંચીને ગોઠવી દીધા. બે દેવકન્યાઓ પોતાના સ્થાને ગોઠવાઈ ગઈ.
 (૧૫) 'મા' શબ્દના 'કાના'ની પૂર્તિ થતા જ રાજયોગીજીનું મા-શક્તિના રૂપમાં પરિવર્તન.
 (૧૬) રાજયોગીને નીચે ઉતારી તેમની બેઠક લઈ આવ્યાં.
 (૧૭) રાજયોગીજી-શક્તિ સ્વરૂપના બને વક્ષભાંથી દૂધની ધારા અવિરત વધૂટવી.
 (૧૮) દેવકન્યાઓએ પયપાન કરવા માટે બહેનજીની સંમતિ માંગવી - બહેનજીએ સંમતિ આપી.
 (૧૯) વારફરતી બધીજ દેવકન્યાઓએ બત્રે વક્ષભાંથી ધરાઈને પયપાન કર્યું.
 (૨૦) છેલ્સે બહેનજીએ પયપાન કર્યું.
 (૨૧) દેવકન્યાઓ વારફરતી વંદન કરીને વસ્ત્ર પરિધાન કરીને નિર્દોષભાવે જતી રહી.

પુ. રાજયોગી નરેન્દ્રજીની મુલાકાત

આધિ, વ્યાધિ, ઉપાધિથી ત્રસ્ત કોઈ પણ વ્યક્તિ જ્ઞાતિ, જ્ઞાતિ કે સમ્પૂર્ણ બંધનો સિવાય, વિનામૂલ્યે પુ. રાજયોગી નરેન્દ્રજીની મુલાકાત લઈ માર્ગદર્શન મેળવી શકે છે. પૂર્જ્યશ્રીની પ્રત્યક્ષ મુલાકાત શક્ય ન બને તો પણ દરરોજ અડયો કલાક પરમશક્તિ મંત્રજ્ઞાપને જીવનના અનિવાર્ય દૈનિક કાર્યક્રમમાં વશી લેજો.

મુલાકાત સ્થળ : 'નીલોખા' બંગલો, ચિમૂર્તિ સોસાયટી, ગવર્નમેન્ટ પાંચ બંગલા પાસે,
 ગુલમોર ફ્લેટ્સ પાછળા, ગુલબાઈ ટેકરા, અમદાવાદ-૧૫.

સમય : બપોરના ૧૨-૦૦ થી ૨-૦૦ (૧૦૧ વ્યક્તિને મુલાકાત)

(શાનિ-રવિ તથા જાહેર રજાના દિવસે મુલાકાત બંધ)

પુ. રાજયોગી નરેન્દ્રજી આપના પત્રો વાંચે છે. પરંતુ લેખિત જવાબ પાડવતા નથી.

શારીરિક-માનસિક તકલીફવાળા દરેક વ્યક્તિએ સ્વચ્છ કરેલી બે ચ્યામચી મેદ્યો અને બે ચ્યામચી રાઈ એક મહિના માટે અભિમંચિત કરાવવા સાથે લાવવાં જરૂરી છે. પાણીની બાટલી સાથે લાવવી જરૂરી નથી.

જ્ઞાન બીજ - વિચાર વક્ષા

આજનું સંભાળો, આવતીકાલની ચિંતા ન કરો. આ સૂત્ર જેમને લક્ષમાં રાખી ઉચ્ચારાયું છે, તેમને આપણો ઓળખી લેવા જોઈએ. જેઓ પ્રમાદ સેવે છે અને તરંગોમાં રાચે છે, તેઓની આવતીકાલ સુપરવાની નથી. એજ રીતે જેઓ આવતી કાલની ચિંતામાં આજનો દિવસ પસાર કરે છે. તેમનું પણ એમજ થાય છે. આવતી કાલની ચિંતા ન કરો. એનો અર્થ એવો નહીં કે, આવતી કાલ વિષે બેદરકાર રહો. તેનો સાચો અર્થ એકે, આજની સંભાળ નહીં રાખો તો આવતીકાલ સુધરશે નહીં. આવતી કાલ ઉપર ચિંતાનું વાદળ છવાયેલું હશે તો યે આજના પરિશ્રમથી તે દૂર થઈ શકશે. માટે આવતીકાલનો વિચાર બાજુથે રાખી "આજ" ઉપર તમારા મનને સ્થિર કરો. જે આજે જાગૃત રહેશે તે આવતીકાલે પણ જાગૃત જ રહેશે. પરંતુ આજે ઉધનારો આવતીકાલે જાગૃત હશે જ એની કોઈ ખાત્રી નથી.

(પૂજ્ય ગુરુદેવ કથિત)

અરવિદલાઈ : આવતીકાલની ચિંતા ન કરો. એનો અર્થ એ નહીં કે, આવતીકાલ વિષે બેદરકાર રહો, તેનો અર્થ એ છે કે, આજની સંભાળ નહીં રાખો તો આવતીકાલ સુધરશે નહિં. આવતીકાલ પર ચિંતાનું વાદળ છવાયેલું હશે તો યે આજના પરિશ્રમથી જ દૂર થશે, માટે આવતીકાલનો વિચાર બાજુથે રાખી "આજ" પર તમારા મનને સ્થિર કરો. ચિંતા અને પ્રમાદ માણસની 'આજ' બગાડે છે. પુરુષાર્થથી આવતીકાલ પણ આજ બનીને આવે છે.

ભાવિન : આપણો આખો દિવસ આનંદમાં વિતાવવા માંગતા નથી. ક્યાંતો ગઈગુજરી યાદ કરીને દુઃખી થઈએ છીએ અથવા આવતીકાલની ચિંતામાં વર્તમાન બગાડીએ છીએ. આપણો વર્તમાનને સુખપૂર્ણ રીતે પસાર કરવાનો પ્રયત્ન કરીએ અને જિંદગીમાં જે આવી પડે તેનો સ્વીકાર કરીએ, અને પ્રભુ સ્મરણ કરીએ.

પ્રતિલાભેન : ભૌતિક જીવનમાં આપણને જે જવાબદારીઓ, ફરજો કે કાર્ય સૌંપાયા હોય તેને સમયમર્યાદામાં પૂર્ણ કરવા જોઈએ. ત્યા બેદરકારી બતાવી તરંગમાં રાચ્યાનું જોઈએ નહિં. આયોજન પૂર્વક આજનું કાર્ય ધીરજ, પંત, પ્રમાણિકતા અને કર્તવ્યનિષ્ઠાથી પૂર્ણ કરવાની ટેવ પાડીશું. તો આવતી કાલનું કાર્ય પણ પૂર્ણ કરી શકીશું. આધ્યાત્મિક અભિગમમાં મૃત્યુ એ વાસ્તવિકતા છે પણ એની ચિંતા શા માટે કરવી? પરમતત્વની ઉપાસના આજથી જ કરીને એમનાં શરણમાં જઈએ. ઘરડાં થઈશું ત્યારે પ્રભુ સ્મરણ કરીશું એ બામક ઘ્યાલોમાં રાચ્યાનો માનવી, તે ઊમરે નહીં જોઈ શકે, નહીં સાંભળી શકે અને સમગ્ર જીવન પ્રભુપ્રાર્થના વગર રહી જશે માટે પ્રમાદને છોડી ને આજથી પ્રવૃત્ત થઈએ. આપણો નવ સિધ્યાંતોનો અમલ કરી પૂજ્ય ગુરુદેવ અને મા ગાયત્રીના કૃપા પાત્ર થઈએ.

સ્નેહાભેન : જીવનમાં ધ્યેય પ્રાપ્ત કરવા નિયમિતતા લાવવી પડશે. જેઓ સિદ્ધિના અધિકાતા છે, તેઓ તમામે વહેલી સવારનો ઉપયોગ કરવાની ટેવ પાડી છે. રોજ એક કલાક બગાડીએ તો વર્ષમાં ત૭૫ કલાક બગાડે અને એટલા સમયમાં કેટલું બધું કામ કરી શકાય. જીવનમાં કેટલીક વાર નાની સરખી આણસ આખી જુંદગીનો પસ્તાવો કરાવે છે માટે કાર્ય શીલ રહેવું.

જસવંતભાઈ : જીવનમાં જો કાર્યસફળતા પ્રાપ્ત, કરવી હોય તો આણસ છોડે જ છુટકો, પ્રમાદના ત્યાગથી નિયંત્રણ પ્રાપ્ત થાય છે તથા ચિંતાના રોગથી દૂર રહેવાયછે, ઓફિસના કામોમાં કદી આણસ

ન રાખીએ અને પ્રભુ પ્રાર્થનામાં પ્રમાદ ન સેવીએ.

દાદા : Work While you Work and Play While you Play That is the way to be happy and gay. હંમેશાં વર્તમાનમાં જીવીએ. Live in present. મગજને એવી રીતે કેળવીએ કે વર્તમાનમાં આનંદ શોધી કાઢો.

સુકુમાર : જીવનમાં દરેક કામની Priority નક્કી કરીએ તો કામનું ટેન્શન ન રહે અને ચિંતાના રોગો ન થાય. કામો ભૂલી જવાથી થતા નુકશાનમાંથી પણ બચી જઈએ. ભૂતકાળ હાથમાં નથી અને ભવિષ્ય માટે કાંઈ કરી શકવાના ન હોઈએ તો વર્તમાન જે હાથમાં છે તે સુધારીએ એટલે આજને મહત્વ આપીએ.

સતીષભાઈ : પુરુષાર્થને અગ્રતા આપો જેથી કામનો ભરાવો થાય નહીં. કાર્યમાં મગ્ન રહીએ અને આપણા જીવનને ગુરુદેવના પરમશક્તિ મંત્રથી ભરી દઈએ. જેનાથી આપણને લાભ થાય અને આપણી આજ અને આવતીકાલ બત્રે સુધરે.

હેમંતભાઈ : છ લીટીના આ સંદેશ કારા જીવન પરિવર્તન અને સદ્ગુણ્યના સંચારની અનુપમ દવા બતાવી કદાચ પરમાત્મા દરેકને જીવન ઉલટાવી નાંખીને રોજ જીવનમાં નક્કી મૃત્યુ તરફ આગળ લઈ જાય ત્યારે મનુષ્યના જીવનમાંથી ઈર્ષા, અદેખાઈ, લોભ, લાલચ જતા રહે, સદ્ગુણ જાગે, સત્કાર્યો કરવાની પ્રેરણા થાય એમ આપણો આજને સુધારવા માટે સંકલ્પબધ્ય થઈ અને આવતીકાલની આશામાં ન રહીએ.

મનિષભાઈ : દરેક કાર્ય અંતરાત્માને અને પરમતત્વને પુછીને જ કરવું, જો તેના અવાજ વિરુદ્ધનું હશે તોજ ચિંતા ઉદ્ભવે... (૧) પોતાનામાં આત્મવિશ્વાસ રાખવો કે નક્કી કરેલ કાર્ય, નક્કી સમયમાં કોઈપણ ભોગે કરવા તે સમર્થ છે. (૨) પોતાની સમર્થતા હોય તો બીજા ઉપર નિર્ભર ન રહેવું. (૩) કાર્ય કરવામાં આપણસ ન રાખીએ અને મુશ્કેલીઓ આવવાની જ છે એમ સમજુ પહેલેથી હિંમત રાખવી. સંસાર ચકમાં નિત નવિન કાર્યોના નિર્માણ થતાં જ રહે છે, એનો અંત જ નથી ત્યારે આવતીકાલનું કાર્ય આજે કરીને કાર્યને પૂર્ણ કરીએ. આજેજ આત્માને જાગૃત કરો અને આજથી જ 'મા' ને યાદ કરવાનું શરૂ કરો અને પૂજ્ય ગુરુદેવ ના જ અવતરણમાં 'મા' ને સંભાળો જે 'મા' માં જાગૃત રહેશે તે આવતી કાલે પણ જાગૃત જ હશે.

પૂજ્ય બ્હેનજી : (૧) વર્તમાનને સુધારો તો,
ભવિષ્ય તો સુધરશે જ,
નિષ્ઠણતાના વાદળો વેરાઈ જશે
ઝંજાવાતો અટકી જાશે,
સફળતાનો સુરજ ઉગશે.
સ્વસ્થતા જળવાશે તન અને મનની
સંતોષ મળશે અંતરાત્માને....
(૨) હટશે જો પ્રમાદ અને તરંગો,
જીવન જીવવાની ઓર મજા આવશે.
વર્તમાનને માર્ગી શકશે

ભવિષ્યને ઘડી શકાશે.

- (૩) જાગૃતિ અને પુરુષાર્થ પ્રતિપળનો
સુધરશે વર્તમાન,
ઉધડશે ભવિષ્ય,
વેરાશે ઘનધોર વાદળો
વરસશે સુખ સમૃદ્ધિનો વરસાદ.

૫૨મ પૂજ્ય ગુરુદેવ : જીવનમાં ચાર મુખ્ય બાબતો....

"આજ" "ચિંતા" "પ્રમાદ" અને "તરંગ"
આને હજુ બે ભાગમાં વહેંચી શકાય
એક-'આજ, પ્રમાદ અને તરંગ'
બીજુ "ચિંતા"
જીવનમાં ચિંતા છોડો, પ્રમાદ છોડો અને તરંગોથી મુક્ત "આજ" ને અપનાવો.

- (૧) કુલ નસીબે,
ગુલાબ વેર્ણ,
નીચા નમીને વીણશું ક્યારે?
આજ ભાઈ આજ ને અત્યારે.....

- (૨) ચિત્ત તું શીદને ચિંતા કરે,
ઇશને કરવું હોય તે કરે.....

- (૩) DUTY AND TODAY ARE OURS

RESULTS AND FUTURE BELONGS TO GOD.

કરજ અને વર્તમાન આપણાં છે, પરિશામ અને ભવિષ્ય પરમાત્માને આધિન છે.
પ્રમાદ-રાવણાનો અને દુર્યોધનનો - અને પ્રમાદથી તરંગો આવે....
રાવણને ત્રણ ઈચ્છા હતી.

- (૧) સોનામાં સુગંધ મૂકવાની
(૨) સમુદ્રને મીઠો કરવાની
(૩) સ્વર્ગની સીડી મૂકવાની

પણ પ્રમાદમાં કશું કરી શક્યો નહીં - સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરવી હોય તો પ્રમાદ છોડો.

શ્રીરામ અને કૃષ્ણના જીવનમાં કેટલાય વિધો આવ્યા પણ તેઓ સતત કાર્યશીલ રહ્યાં, તેમના જીવનમાં જ્યારે તક આવી ત્યારે આગળ વધતા જ રહ્યા અને તેથી તેઓ સફળ થયા. આજે પણ આપણે તેમને યાદ કરીએ છીએ. માટે હંમેશા કાર્યશીલ રહો.

ॐ મા ॐ

**જીવનની સાર્થકતા માટે માનવતાપ્રતનું આચરણ કરવું અને મન, વચન કર્મ
તરણી પવિત્રતા જાળવવી.**

આનંદ યાત્રા - ભક્તગણ વિશ્વવિદ્યાલય

શ્રદ્ધાથી શિવજી સુધી

તા. ૨૩-૬-૧૯૮૬ રવિવાર

પરમોચ્ચય આનંદ ડીગ્રી

પરીક્ષાનું પ્રશ્ન પત્ર

આજ તારીખ ૨૩મી જૂન ૧૯૮૬ ને રવિવાર પ્રાતઃ કાળનો સમય.

આજની આ સભા પરમના પરમપ્રિય બાળ પુ. શ્રીમાન રાજયોગીજીના વડપણ હેઠળ, પ્રમુખપદ હેઠળ તેઓશ્રીની નિશ્ચામાં મળી છે. આજની પરમ પવિત્ર યાત્રા "શ્રદ્ધાથી શિવજી સુધીની છે." સાબરકાહે દૂરદૂર એકાંત-નિર્જન સ્થળે યોગીશ્વર-ભ્રહાંડપતિ-શિવજી ઘૂસી ધખાવીને બેઠા છે. શિવ, શિવની રાહ જોઈને, તેમના મિલન માટે પ્રયાસ કરી રહ્યા છીએ.

પરમના પ્રિયભાગના ભક્તગણની આ સભા-આ લોકસભા-પાર્લિમેન્ટ, સર્વ સંમતિથી, સર્વાનુમતે નીચે અનુસાર હરાવો કરે છે :-

આ હાઉસ હરાવે છે કે,

(૧) "આ સભા આજરોજ ભક્તગણ વિશ્વવિદ્યાલય"-યુનિવર્સિટીની હંગામી સ્થાપના કરે છે. આ વિશ્વ વિદ્યાલયનું સ્થળ હાલપુરતું શ્રદ્ધાથી શિવજી સુધીનું છે.

(૨) આ વિશ્વવિદ્યાલય "પરમ આનંદ" અને "પરમોચ્ચય આનંદ" એમ બે ડીગ્રી આપવાનું હરાવે છે.

(૩) "પરમ આનંદ"ની ડીગ્રી પ્રાપ્ત કરી ચૂકેલા શ્રીમાન રાજયોગીજીને આ યુનિવર્સિટીની 'પરમોચ્ચય આનંદ' ડીગ્રી પરીક્ષામાં બેસવા માટે તેઓશ્રી એકલાજ આ પરીક્ષા આપવા સક્ષમ હોઈ અનુમતિ આપવામાં આવે છે કે આ અનુમતિ એ શરત આપવામાં આવે છે કે તેઓશ્રી તરફથી સભાનું સામુ પરિષણા ન કરાય.

આ સાચે પરીક્ષાર્થી પરમ પૂજ્ય રાજયોગીને "પરમોચ્ચય આનંદ" ડીગ્રી પરીક્ષાનું પ્રશ્નપત્ર સુપ્રત કરવામાં આવે છે.

આ સભાની સંમતિની અપેક્ષાએ આ પ્રશ્નપત્ર શ્રી સતીશ ભટ વાંચી સંભળાવશે. શ્રી સતીશ ભટ આ પ્રશ્નપત્ર હવે વાંચે.

પ્રશ્નોના ઉત્તર પૂજ્ય શ્રી ગુજરાતી ભાષામાં આપે.

પરીક્ષાનો સમય : યાત્રા શરૂ થયેથી યાત્રા પૂર્ણ થતાં સુધી અથવાતો પૂજ્યશ્રીની મુનસબીએ આપે.
ઉત્તરો, પરમશક્તિ તરફથી બેટ- સોગાદ, કૃપા, દયા રૂપે હશે તો તે પરમ આવકાર્ય રહેશે. જેવી પૂજ્યશ્રીની ઈચ્છા.

ભક્તગણ વિશ્વવિદ્યાલય

સ્થળ : શ્રદ્ધાથી શિવજી સુધી - પી.સી.ન. ૭.૮.૧૯૩૨ - ગ્રામ : ઊં મા ઊં

પરમોચ્ચય આનંદ પરીક્ષા

સમય : યાત્રા શરૂ થયેથી યાત્રા પૂર્ણ થયા સુધી.

તા. ૨૩-૬-૧૯૮૬

પ્રચન પત્ર

(પ્રત્યેક પ્રચના ગુણ સરખા છે)

પ્રચન-૧. કહો રાજવી મળવા કોને
 અમને ક્યાં ક્યાં લઈ જશો?
 'શંકર થઈ શંકરને શોધો'
 અચરજ નહીં તો શું કહેશો?

પ્રાર્થના:
 હે માત,
 પાસ થયો તુજ કસોટીમાંથી
 સંસારીઓની કસોટી ભારી,
 આખી સભા માંઠી છું એકલો
 વિનંતી સાથમાં તું રહેજે.
 કસોટી, કસોટી નહીં રહે,
 પ્રેમથી કૂલડાં વેરી જાશે.

જવાબ-૧.
 નથી રાજવી કે રાજપાટ,
 છું બાળકુંપર માતતણો.
 માતતણા ઈશારે ચાલું
 પરમ દોરે પરમના આંગણો

પ્રચન-૨.
 વાતવાતમાં માત હિલોણે,
 પારદિયે તે શું કહેશો?
 રેશમની દોરીએ બાંધી,
 પ્રીત પનોતી શું કહેશો?

જવાબ-૨.
 બંધાયો પ્રેમતણી સાંકળે,
 રેશમની દોરીને શું કરું.
 પડી છે બેડીઓ એવી,
 કે છોડી નથી શકતો.

પ્રચન-૩.
 ઘૂરા ઘરી છે ઘરા તણી તો,
 ઘરણીઘરને શું કહેશો?
 ઝંગલમાં મંગલ માણો તે
 સંસારીને શું કહેશો?

જવાબ-૩.
 ભેખ ઘર્યો સેવા તણો,
 સેવા એજ મુજ સંદેશ.
 તન સંસારી મન સંન્યાસી,
 ઝંગલમાં મંગલ માણો.

પ્રભ-૪. શંકર કંકર સઘણે વસતા
                   સાર સમર્થન શું કરશો?
 જપે જપ જોગી જંગલમાં,
                   મળી રાજવી શું કરશો?
 જવાબ-૪. ધરો ધ્યાન જંગલમાં કે મહેલમાં,
                   અણુએ અણુમાં વસતો પરમ.
                   પ્રીતને પ્રીત મળે, હૈયે આનંદ ઉભરાયે,
                   મસ્તીયજ્ઞના છાંટણાં છંટાયે.
 પ્રભ-૫. રાખ રસાયણથી હરખતા,
                   મસાણ મહેલમાં મરકતા.
                   ભુતભુતાવળ પુલકિત થાતાં,
                   મૃત્યુધંટ સમ ડમડ ઘ્યાતા.
                   આકડ ધંતુરથી ધરપાતા,
                   જટા મહી કેદી ગંગમાતા.
                   ધૂજે ઠેસથી ધરણીમાતા,
                   તાંડવ કરી લયકાર ગણાતા.
                   તપે તાપ તપના ઉદ્ગાતા,
                   શ્રાવણ સરવરિયે શિર શાતા.
                   ગ્રહી વિષ અમૃતને પાતા,
                   સદા દિગંબર છે વરદાતા.
                   શશી શિરે શીતળસા દાતા,
                   અર્ધનારી નટેશ્વર રાજા.
                   જય અવધૂત અધોરીબાબા,
                   રહી વાટ જોતી જગમાતા.
                   જય નરેન્દ્ર ઊંકારજીનાથા,
                   સદા રહો અમ ઉર સંગાથા,
                   કર્યો યોગ ઉજળો શિવદાતા,
                   ઉમા માત શંકર જગ તાત,
                   લખે કોરા તવ ગુરાની ગાથા,
                   સદા રહો ભક્તોથી જ્ઞાતા,
                   કેલાસે કેદાર કર્યો,
                   એ શિવશંકરને શું કહેશો?
                   તમે લાડલા રાજમાતના,

કંકર કંટક શું કરશો?

પરબાર વિના દરબાર રયે,

એ શિવ શંકરથી શું કરશો?

કહો રાજવી ! શ્રદ્ધાથી,

શિવજી સામે જઈ શું કરશો?

અમાસનો તો ફાડો છેડો,

પૂનમને તો માણી લો.

કમળ એ કમળ રહેવાનું,

ભલે ખીલે કમળ કાદવમાં.

ફરતાં ફરતાં કંટક વાગે,

પુષ્પો વીણતાં કંટક વાગે.

કંકર કંટકના ગુરાધર્મો બદલે,

કંકરમાંથી સોનું પાકે.

કંટકમાંથી ગુલાબ,

એજ કાર્ય બાળની માતતણું.

વીટે વિષધર ગળે શિવજી,

એ ચર્ચા તમ શું કહેશો?

વૈરાગી - વીતરાગી તેની,

વાતો અમને શું કહેશો?

પ્રવેશ અધ્યો શંકરે વિષને મુખમાંહી,

ધારણ કીધું વિષને ગણામાંહી.

સમસ્યા વિષ અંદર - બહાર ન જાય,

ઝેર - ઝેરનું મારણ.

શંકરે ધારણ કર્યા સર્પોને,

મુક્ત શંકર વિષમાંહીથી,

સર્પો બન્યા શિરછત્ર શંકરના.

થથા રાજમાતાના જાયા,

જગને જીવન શું દેશો?

કહો રાજવી ! કોને મળવા,

ક્યાં ક્યાં અમને લઈ જાશો?

શિવને શક્તિનો સંયોગ,

તાંડવ ને રાસનો સંયોગ,

કેદાર ને મહિદારનો સંયોગ,

મારો ને તમારો સંયોગ,
મારી જુબો જાહેરમા.

પરિણામ

આ વિશ્વ વિદ્યાલયના ચાન્સેલર, પાઈસચાન્સેલર અને સેનેટના સભ્યશ્રીઓ,
"પરમોચ્ચ આનંદ" ડીશ્રી પરીક્ષામાં
સન્માન સાથે - વીચ ડિસ્ટોક્શન
પૂજ્ય શ્રી રાજ્યોગીનરેન્ડજીને
ઉત્તીષ જાહેર કરે છે. અને સદર ડીશ્રી તેઓશ્રીને એનાયત કરે છે.

ક્ષમા યાચના

હે પરમ શક્તિના પ્રિયબાળ,
હે જગદ્ગુરુ,
પરમપૂજ્ય શ્રી રાજ્યોગી,
હે કરુણાનિધિ,

અમે કે આ જગતનું કોઈપણ આપનું પરીક્ષણ તો શું, આપની પહેંચાન પણ શું પામી શકે? આપને
જાણવા, ઓળખવા, પામવા દુર્ગમ છે. આપ તો શુધ્ય સન્યાસના પરીક્ષક છો. આપનું અવતરણનો
જગતના જીવોને અનેક સહેલાં - અધરાં પરીક્ષણોમાંથી ઉત્તીષ કરાવવા માટેનું જ છે. આતો અમારો
આપના સાનિધ્યમાં એક આનંદ માત્ર હતો. પરમ આનંદનું કેન્દ્ર માત્ર આપ છો.

અમો ભક્તજનો તરફથી કોઈ એવી વર્જય ચેષ્ટા થઈ હોય તો અમારા સાખ્ટાંગ સ્વીકારી માઝી
બક્ષશોજુ.

નૂતન વર્ષાભિનંદન

ખડ્વતિઓને નિયંત્રણમાં રાખી,
વિવેકસહ જીવનને પરમના પંથ
વાળવાના દટ સંકલ્પ સાથે,
નૂતન વર્ષનો પ્રારંભ કરીએ.
આશીર્વાદ...

રાજ્યોગી નરેન્દ્રજી.

શાહજ ઉપારાનાના ઉદ્ગામા

કુમશ: (૩)

ડૉ. તપસ્વી નાન્દી

પૂજ્યશ્રી ગુરુના માર્ગદર્શનને અનિવાર્ય રીતે આવશ્યક લેખે છે. સદ્ગુરુની સહાય અને કૃપા સંસારીને માટે સંસારસાગરના પ્રચંડ મોજાંની જીક જીલવા અનિવાર્ય છે. બેકલા સંસારીની પાર ઉત્તરવાનો ગુજરાત નથી. 'પાર કરો મોરી નૈયા, ભવરસે' આવી પ્રાર્થના સાથે, પૂજ્યશ્રી જાણે કે, જણાવે છે કે 'પડી તો જુઓ સાગરમાં, આપણે સાગરને ગાગર જેવડો બનાવી દઈશું!' મહાન મુનિશ્રી અગસ્ત્યે એક ચાંગળામાં આખો સાગર ભરીને પી લીધો હતો, વધતા વિષ્ણ્યાચલને રોક્યો હતો, કાલકમે એ જ અગસ્ત્યાશ્રમની ભૂમિ પર કહે છે કે, શ્રી અરવિંદે પોડીયેરીનો આશ્રમ સ્થાપ્યો, તો ભારતના આ પણ્યિમ ભાગમાં, ગરવી ગુજરાતમાં પૂજ્યશ્રીએ 'શ્રદ્ધા'માં અધ્યાત્મ કેન્દ્ર ખોલ્યું છે અને 'નીલોપા'માં કાર્યયજ્ઞ જારી રાખ્યો છે. આપણે એવું વિચારી શકીએ કે, પૂજ્યશ્રીએ ગુજરાત અને તેમાંય અમદાવાદને પોતાની કર્મભૂમિનું કેન્દ્ર બનાવ્યું તેમાં પણ પરમતત્વ - અહીં આપણે પૂજ્યશ્રીના હુકમ પ્રમાણે અને મા ગાયત્રી તરીકે નોંધીએ છીએ (જાણીએ છીએ એવો શબ્દ પ્રયોગ ટાણ્યો છે કેમ કે મા ગાયત્રીને જાણનારતો એક એનો બાળ છે ને બીજો હજુ શોધવાનો છે)- નો કોઈ ખાસ સંકેત હોઇ શકે. શક્ય છે કે, કલા, સાહિત્ય અને સંસ્કાર વિષે સ્વભાવથી પરાડમુખ અને વેપાર ધંધો અને શેર સદા વિષે પ્રકૃતિથી જ ઉન્મુખ, મુખ્યત્વે પૈસાને પરમેશ્વર હરાવીને જીવતા લક્ષ્મીનંદનોથી મંડિત ગુજરાત અને તેમાંય વળી આખાય વિશ્વમાં સ્વાર્થ પરાયણતા, માટે પ્રય્યાત અમદાવાદીઓની વચ્ચે પૂજ્યશ્રીએ પોતાનું કેન્દ્ર સ્થાપ્યું છે. તેનું કારણ એ પણ હોય કે પરમતત્વે - જેને અહીં આપણા સંદર્ભમાં મા ગાયત્રીના સ્વરૂપે વિચારાય છે, - એવું ઇચ્છયું હોય કે કાદવમાં જ કમળ ખીલે, કે પ્રકૃતિના જડમાં જડ, સ્થૂળમાં સ્થૂળ, વિકૃતમાં વિકૃત આવિર્ભાવના સમૂહા રૂપાન્તરનું, સ્થૂળને સૂદ્ધમાં, દિવ્યમાં પરિવર્તિત કરવાનું બીજું પૂજ્યશ્રી જીલે અને એ કાર્યમાં જ લાગી રહે. ગુજરાતમાં પણ સૌરાષ્ટ્રની ધીંગી ધરતીમાં તો આપણા મહાત્મા ગાંધીજીને ન ગણાવીએ તો પણ અનેક ભક્તજન, દાતાઓ અને શૂરવીરો પાક્યા છે - "જનની જન તો ભક્તજન, કાં દાતા, કાં શૂર" એ કથન સૌરાષ્ટ્ર વિષે તો સિદ્ધ થયું છે. દક્ષિણ ભારતમાં તો કેરળ, તામિલનાડુ, અંધ્રપ્રદેશ, પોડીયેરી, કર્ણાટક અને મહારાષ્ટ્રના પ્રદેશોમાં કેટકેટલા આચાર્ય - આદિ શંકરાચાર્યથી માંડીને, શ્રી અરવિંદ અને સંત તુકારામ, સંત જ્ઞાનેશ્વર વગેરેએ ઇશ્વરીય સંદેશ ફેલાવ્યો છે, સાત્વિકતાના સાગરમાં દક્ષિણાની અને મહાનંદી અને નર્મદા અને કાવેરીઓએ જલીધો ઢાલવ્યા છે. ઓરિસા, બંગાળ, બિહાર અને પૂર્વના પ્રદેશોમાં પણ અધ્યાત્મની ઉપાયે પોતાના મનોહર રંગો ખીલવ્યા છે. બાકી રહી હતી આપણી ગુજરાત, 'ગુજરાત મોરી મોરી રે!' પૂજ્યશ્રીએ ગુજરાતને વિભૂષિત કરીને અધ્યાત્મવિશ્વમાં એનું નામ પણ ગાજતું કર્યું છે. આપણી શેર-સટોડિયા અને વેપાર-વણજ કરનારાઓની ભૂમિમાં પણ અધ્યાત્મનો અછાદેખ જાગી ઉઠ્યો છે. હા, અહીં વસ્તુપાણ-તેજપાણ જેવાં ઇતિહાસને ઉજાળનારા દાનવીર શ્રેષ્ઠી મહાજનો જરૂર થઈ ગયા છે, પણ ગુજરાતના વર્તમાનમાં ભૌતિકતાનાં અંધારા વિશેષ ઘેરાયેલાં હતાં. આથી જ શ્રી માણે પોતાના લાડલા કુંવર, મધૂરરાંજને ગુજરાતની ભૂમિને પોતાની કર્મભૂમિ, તપોભૂમિ બનાવી તેને વ્યાસજીની માફક 'ઉંડા અંધારેથી પરમતેજે લઈ જવા, અસત્યોમાંહેથી પરમસત્યે વાળવા, અને મહામૃત્યુમાંથી અમરત્વનાં પાન કરાવવા' આદેશ આપ્યો. આ રીતે પૂજ્યશ્રીનું અમદાવાદ આવવાનું

યરિતાર્થ થયું. ઇતિહાસે નોંધ લીધી છે કે, એક સાબરમતીના સંતે અહીં આશ્રમ સ્થાપીને દીન-દુ:ભિયાં-હરિજનો-આપણે સવણો એમને ખૂંડા ચાંડાળો કહેતાં અને એમને માથે મેલું ઉપડાવતા-તેમને સ્વસ્થ કરવા, તેમનાં આંસુ લૂધી એમને જીવનબળ આપવા, સમર્થ બનાવવા પુરુષાર્થ કર્યો, અને આ બીજા 'શ્રદ્ધા'ના સંતની ઇતિહાસ નોંધ લેશે કે, જેણે અહીં મા ગાયત્રીની આજીશાથી ગુરુપદ સ્વીકારી, પોતાનો શ્રીમા સાયેનો મા-બાળક સંબંધ અખંડ રાખી નર્યા નિખાલસ, નીરસમા, નિર્મણ, નિર્બંધ, નિર્મમ, નિત્યસત્પસ્થ, નિર્બાધ, નિ:સીમ, નિર્યોગક્ષેમ, આત્મવાન વ્યક્તિત્વથી દીન-દુ:ભિયાની સેવાનો ભેખ લઈને તેમને કેવળ ભૌતિક સ્વાસ્થ્ય પ્રાપ્ત થાય, તેમની રોગ મુક્તિ થાય, તેમની આધિ, વ્યાધિ, ઉપાધિ ટણે એટલા માટે જ નહીં, પણ તેમનામાં પરમતત્ત્વની પ્રાપ્તિ માટેની અભિપ્રાય જાગે, તે માટે તેઓ સાચી ઉપાસનામાંથી પસાર થાય, તેમનાં જીવન સુગંધમય બને, દિવ્યતા તરફ તેમની ગતિ થાય, પ્રભુના દર્શન-સાક્ષાત્કાર થાય ત્યાં સુધીની માવજત કરવાનું કાર્ય હાયમાં લીધું અને હાલ તેમાં તેઓશ્રી પ્રવૃત્ત છે. પુરાણો કહે છે કે, એક રાજી ભગીરથે ગંગાજીને ધરતી પર ઉતારવા કઠોર શ્રમ કર્યો હતો, આજનો ઇતિહાસ કહેશે, ભાવિ પ્રજાઓને કે શ્રી માતાજીના કુંપર નામે નરેન્દ્રદેવે જ્ઞાન-ભાગીરથીના અવતરણનું મહાત્મ્ય આ ભૂમિ પર આદર્યું હતું અને સિદ્ધ કર્યું હતું કે, જેનાથી આ મા ભગવતીની લીલાડી ધરતી ફરી ફરીને જન્મ લઈને વસવા લાયક બની છે, જેને કારણે પ્રજામાં નિત્ય સેવા, નિત્ય કીર્તન ઓચ્છવ નિરખવા નંદકુમાર રે ની ધૂન લાગી છે.

ગુરુપદ શોભાવીને પૂજયશ્રીએ સહજ-ઉપાસના માર્ગ ચીંધ્યો છે. જેમ શ્રી ભગવદ્ગીતાના ગાનાર ઉપદેશક ગુરુ શ્રી કૃષ્ણ અવતાર રૂપ હતા-'કૃષ્ણાઙ્નુ ભગવાન્ ઋદ્યમ्' જેમ દિવ્યત્વ પોતે જ in its naked Splendour પોતાની નિજી સુંદરતા સાથે ધરતી ઉપર ઉત્ત્યું હતું. તેમ પૂજયશ્રી પણ શ્રીમાના બાળક રૂપે, શ્રીમાના મનમોર રૂપે, શ્રીમાના સંકેતથી આ ધરા ઉપર પદ્ધાર્યા છે. શ્રી કૃષ્ણ ગુરુ હતા અને શિષ્ય હતો સમર્થ માનવ અર્જુન-તે એમને પરમપ્રિય હતો-'પ્રિયોઽભિ જે' તે જ રીતે શ્રી ગુરુદેવને માનવમાત્ર, અરે સમગ્ર સચરાચર જગતમાં પ્રાણીમાત્ર પોતાના સંતાનની માફક પ્રિય છે. એથી જ તો આ પરિશ્રમ તેઓ ઉઠાવે છે ને ?

નવ સિદ્ધાંત

૧. શીઠમાં સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ શાખવી.
૨. નિ:શાહાયને શાખાય કરવી.
૩. દુ:ખીઓના દિલનાં આંશુડાં લુછવાં.
૪. ડોઇની ઈપા કરવી નહિં.
૫. ડોઇની શાખે વિશ્વાશધાત કરવો નહિં.
૬. પરનિદાથી દૃઢ રહેવું.
૭. પુરુષાર્થને અગતા આપી શરત કાર્યાલીલ રહેવું.
૮. નિર્બાધ શેવા કરવી.
૯. અહુમાનો ત્યાગ કરવો.

- પૂજય શાજથોગી નાન્દભજ -

આજનો ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ કેટલીય વિશેપતાએ આવ્યો છે. આગલા દિવસે ૧૮-૭-૮૭ ને શુક્રવારના રોજ બપોરે ત્રણ થી છે, ગુરુપાદપ્રકાલનની પરવાનગી મળતાં આશરે ૫૦૦ થી વધારે ભક્તોએ પૂજ્યશ્રીના ચરણોમાં મસ્તક નમાવી, નવસૂત્ર અને માનવતા પ્રત આચરણનો સંકલ્પ કર્યો તથા પૂજ્યશ્રીના જમણા પગના અંગૂઠાની પૂજા કરીને પરમશક્તિ મંત્રમાં લીન થવાની ભાવના પ્રગટ કરી. પૃથ્વીલોકના ભક્તોને પૂજ્યશ્રીએ દરેકની ભાવના, ક્ષમતા અને સંકલ્પબળ પ્રમાણે આશીર્વાદ આપ્યા. સામાન્ય દસ્તિએ ભલે બધા જ પાદપ્રકાલન કરી ધન્યતા અનુભવતા હોય, પણ શ્રદ્ધા અને શરણાગતિના રાજવામાં મૂકાયેલ વજનિયા પ્રમાણે જ ગુરુકૃપા વહેંચાતી ગાછ, દર વર્ષ વિસ્તરતા જતા ભક્તવ્યાપને સમાવવા પી. જી. મહેતા મેમોરીયલ હોલની દિવાલો હવે અસમર્થતા પ્રગટ કરતી જાય છે છતાંય પૂજ્યશ્રીની અસ્થાલિત વહેતી પ્રેમગંગા અને સ્નેહયમુનામાં કયાંય ઓછાશ બાવી નથા.

૧૯ મી જૂલાઇ ૮૭ ને શનિવારનો ગુરુપૂર્ણિમાનો દિવસ અસંખ્ય ભક્તોના શ્રદ્ધા-સમર્પણના સૂર્યોદયથી શરૂ થયો. ગામ-પરગામના ભક્તો, કેટલીય તકલીફો, ... દીને પાંગ પરમાદરાણીય પૂજ્યશ્રીના ચરણ સ્પર્શ માટે પી. જી. મહેતા હોલમાં પ્રવેશ્યા ત્યારે ભક્તોનો ભાવનાઓન દેવગણ પણ પરમાનંદથી નિહાળી રહ્યાં હશે.

સમયપાલન અને સમયશિસ્તના ચુસ્ત પાલનકર્તા પૂજ્યશ્રી સવારે ૮-૦૦ વાગે હોલમાં પદ્ધાર્યા. ભક્તોની જ્યજ્યકાર વર્ચ્યે આજે ગુરુદેવ સ્થોષ અને આશીર્વાદ લુંટાવવા આવ્યા છે ત્યારે તેમના મુખારવિંદ પરની તેજસ્વિતા અલૌકિક અને માણવા જેવી હતી.

સવારના ૮-૦૦ થી ૧-૧૫ વાગ્યા સુધીના સમયમાં લગભગ ૧૧૦૦ ભક્તોએ ચરણ સ્પર્શ કરી ધન્યતા અનુભવી. અમદાવાદના ભક્તો, પૂજ્યશ્રીના વારંવાર પરદેશના કાર્યક્રમથી દુઃખી ચતા હોય ત્યારે એ ન ભૂલે કે માત્ર આજ ભક્તોને ગુરુપૂર્ણિમાના પરમ પવિત્ર દિને પાદપ્રકાલન અને ચરણ સ્પર્શ બત્રેનું પુણ્ય મળે છે.

આજના દિને પૂજ્યશ્રીના સંરક્ષણ છત્રમાં નવા આગાંતુકોને “મંત્રદીક્ષા” પણ આપવામાં આવી. વર્તમાન સંધિકાળમાં પૂજ્યશ્રીની છત્રછાયામાં સમાચ જવાનો આનંદ, એમના ચહેરા પર જોઈ શકાયો.

આજના પર્વમાં પાંચ બટુકો સૌથી નસીબદાર સાબિત થયાં. ભક્તોની ભીડ અને પુણ્યશાણી દિવસે પણ આ બટુકોને ગુરુદેવ દારા જનોઈ આપવામાં આવી, પૂજ્યશ્રી દારા જનોઈ દીક્ષા પામનારા આ બટુકો ધન્ય થઈ ગયાં. તારીખ ૧૮ મીએ ભક્તોને ખીચડી-મોહનથાળ ત્યા ૧૯ મીએ સેવ-ઉસણ અને મોહનથાળનો પ્રસાદ પીરસાયો આ પણ કેવું સૂચક છે. અમદાવાદના ભક્તોને ખીચડી... પૂર્વ-પણ્યમની મથામરામાં પડ્યા વગર બધામાં ભળી જાવ... સૌ એકજ પરિવારના છે. અને બીજે દિવસે સેવ-ઉસણ... સંસારમાં જેટલા ઉકળશો, તપશો તેટલા ફાવશો... મારો એક એક ભક્ત નવસૂત્ર અને માનવતા પ્રતના તાપમાં તપશે તો હું સેવ બની સાચે ભળી જઇશ, બાકી તમારા નમન મને પહોંચ્યા. મોહનથાળ બત્રે દિવસ... એટલા માટે કે જીવનમાં મીઠાશ અને મધુર ભાષાને સાચવજો... મારો દરેક ભક્ત, મિત્રભાષી અને મધુરભાષી બને...

બપોરના તરણનો ટકોરો ચતા ફરીથી પૂજ્યશ્રીની હોલમાં પદરામણી... રાજવી પરિવેશ... ભાલ પર બે તિલક... ઊં મા ઊં ના બે ઊં તિલક સ્વરૂપે પ્રકાશી રહ્યા હોય ત્યારે વચ્ચે 'મા' નું મુખડું અતિ શોભાયમાન થઈ રહ્યું હતું. આમેય શાસ્ત્રમાં સત્તસંગનું બહુ મોટું મુલ્ય છે તો આજે તો ગુરુપૂર્ણિમા... આજે પૂજ્યશ્રી સાથે સત્તસંગ એટલે ૮૪ લાખ યોનિમાણી મુક્તિ. ખૂબ ન સીબદ્ધ અને પુણ્યશાળી આત્માઓ જ સદ્ભાગી થયાં હશે, છતાય હોલ ચિક્કાર હતો. કેટલાક ભાગમાં પણ ન્હોતાં, છતાય ભક્તોને તેની દરકાર ન્હોતી.

ભાઈશ્રી મુંજાલના સુરીલા કંઠમા ગવાતુ ગીત "માડી તે મૂર્તિ મનોહર ઘડી" એક એક શબ્દમાંથી પ્રાગટય મા-બાળની પ્રીત, ભક્તભાવના અને સંસારના કાંતિકારી સંતની ઉત્પત્તિ... એટલું પ્રમાણશાળી ગીત હતું કે, હોલના એકે એક ભક્તાને ભાઈશ્રી મુંજાલની કાવ્યરચના શક્તિને સો સો સલામ કરી અને પછી શરૂઆત થઈ રાજકવિ સતીષભાઈની કાવ્ય પ્રશ્નાવલિ. ગોધરા ગામના બાળપણથી શરૂ કરીને આજદિન સુધીની સેવાયાત્રાના એકે એક સ્થાનને ખૂબ ઊંચી કાવ્યભાવના સાથે એટલા સુંદર પ્રશ્નો પૂછ્યાં કે એમ ચાય... સતીષભાઈને ગુરુદેવ માતાજીની બદામ બે વાર તો નહીં આપતાં હોય ? એમની કુશાગ્ર બુધ્ય, પ્રશ્નો દારા આધ્યાત્મિક ઉત્તરો, આશીર્વાદ અને સંરક્ષણ ખાત્રી ઉચ્ચારવી જ પડે એવું વાતાવરણ તૈયાર કરવાની કુનેહ... ભક્ત હૃદયને પુલકિત કરી ગયાં અને પૂજ્યશ્રી તો કવિઓના પણ કવિ... તમે રાજકવિ તો હું "માતકવિ" ભક્ત હૃદય વિચાર કરે કે, પ્રશ્નને વાહવાહ કહું તો જવાબને શું કહું ? શાબાશ તો કહેવાય નહીં પણ એક એક ઉત્તર પર ભક્તો પૂજ્યશ્રીની આધ્યાત્મિક વિદ્તાની સરળભાપા પર આહિન પોકારી ગર્વ અનુભવી રહ્યાં... પૂજ્યશ્રીને કોરિ કોરિ વંદન...

હવે હેમંતભાઈએ પણ આખા માહીલને 'યોગીરાજના દરબાર' માં ફેરવી નાખ્યો. છડી પોકારાઈ પ્રશામ થયાં. મુગટના હીરાઓને વંદન થયા અને ભક્તોના બિલકુલ સામાન્ય પ્રશ્નો, સામાજિક મુંજવણો અને શ્રદ્ધા-અંધશ્રદ્ધા પર આધારિત પ્રશ્નો પૂછાયા. જીવનની સામાન્ય બાબતને પણ પોતાના શાસ્ત્ર દારા આધ્યાત્મિક માર્ગના પગચિયાં બનાવી ભક્તોને જીવનમાં સંતોષ અને શાતા મળે એવા એક એક ઉત્તરથી ફરીથી ભક્ત સમુદ્દર એમની સરળતા અને ભક્તઉત્પાનની ભાવનાને પ્રણામ કરી રહ્યો. પ્રશ્નો દારા આખાય હોલમાં એક નવી જાગૃતિ... ચેતના પ્રસરી ગઈ...

હવે યોગયોગેશ્વર રાજયોગીજીએ યોગની કઠિન પરિભાપા- અધરા સાહિત્યને ભક્તો માટે સાવ સરળ બનાવીને "યોગ" પર વાત કરી. કર્મયોગ, ભક્તિયોગ, જ્ઞાનયોગ અને રાજયોગ. એમ ચારેય યોગની એવી સુંદર સમજ આપી કે, ગુરુપૂર્ણિમા... યોગપૂર્ણિમા બની ગઈ. દરેક ભક્ત યોગી બને, રોગી નહીં. એટલા માટે યોગસાધનની અગત્યતા સાચેનું એમનું આશીર્વાદ પ્રવચન અતિ ઉપયોગી રહ્યું. આશીર્વચનનો એક એક શબ્દ સમજીએ તૌય ઘણું...

માફ કરજો પ્રભુ... આજે ખબર પડી કે આપ કેટલી કઠનાઈઓ પછી કેટલા તપ પછી અને કેટલા આચ્ચરણ પછી રાજયોગી બની શક્યાં હશે. આપના નામની મહત્ત્વા અને સાદા જીવનની સામ્યતાને અમારાં કરોડો વંદન. કાશ.... આપના જીવન આચ્ચરણનું એક બુદ્ધ પણ અમે પામી શકીએ તો આજની ગુરુપૂર્ણિમા સફળ મનાશે. આ યોગસાધનનું સરળ ભાષાતર અમને જરૂરથી આપજો.

ચરણ વંદનાથી પચિત ભક્તો માટે ફરીથી પૂજયશ્રીએ સમય કાળવ્યો ત્યારે પૂજયશ્રીના સેહાળ મન અને આત્માને વદન કરવા આપોઆપ હાથ જોડાઈ ગયા.

સાંજની નિત્ય પ્રાર્થના અને નિત્ય સ્મરણ પૂરા કર્યા પછી પૂજયશ્રી વિદાય ચાય ત્યારે ઘડીયાળનો કાંઠો છ-૨૦ બતાવી રહ્યો હતો. જોગાનુજોગ આજે એમણે લગભગ નવ કલાક. . પ્રત્યેક સૂત્રનો એક કલાક. . ગુરુપૂર્ણિમાને દિવસે ભક્તો માટે સમપ્રિત કર્યો.

૨૦ મી જૂલાઇએ ગુજરાતના અશ્રાવી વર્તમાન પત્રમાં પ્રખર જ્યોતિષી ઘનરાજ પંડિત દારા ગુરુપૂર્ણિમામાં પૂજયશ્રીનો ઉલ્લેખ થયો. કેટલાય ભક્તો આજે પર્વ સમજતા હતા અને એટલે બાજે શંખા કુટીરનો ચોક પણ નવા અને બાકી રહેલા ભક્તોથી ઉભરાઈ ગયો. યોડાક વિશ્રામ સાથે ફરીથી સવારના ૧૦-૦૦ થી ૮-૦૦ સુધી ભક્ત વદના સ્વીકારવા પૂજયશ્રી કુટીરમા પધાર્યા. આજે પણ લગભગ ૭૦૦ ભક્તોએ વદના કરી હૃતાર્થતા અનુભવી. પૂજયશ્રીએ, સેવ મોહનયાળનો પ્રસાદ કરાવડાવ્યો. મારે અંગણોથી કોઈ ભક્ત ભૂષ્યો ન જાય. આપની આતિથ્ય ભાવનાને પણ વંદન અને જે ભક્તોએ જાત મહેનત કરી આ વ્યવસ્થા ગોઠવી તેમને અભિનંદન.

અમને સૌને જન્મોજન્મ આપનું શિષ્યત્વ મળી રહે એવી મા ગાયત્રીને પ્રાર્થના સાથે પી. જી. મહેતા મેમોરીયલ હોલને કહું. ફરીથી મળીએ સાતમી સાફેભબે...

ॐ મા ॐ

ગુરુપૂર્ણિમાની સંધ્યાએ પૂજય ગુરુદેવે 'યોગ' વિષે પોતાનું.વક્તવ્ય રજુ કર્યુ હતું તેમજ રાજકવિ સતીશભાઈ અને શ્રી હેમંતભાઈ ઉપાધ્યાયના પ્રશ્નોના જવાબો પોતાની શૈલીમાં આપી ભક્ત સમુદ્દરને મંત્રમુગ્ધ કરી. દીધા હતા.

: યોગ :

(રાજયોગી નરેન્દ્રજી)

ગાયત્રી માતાના વહાલાં બાળકો

આજે આપણે 'યોગ' વિષે જાણવા અને સમજવા પ્રયત્ન કરીએ.

યોગ મીટાવે ભોગ ને રોગ

યોગ મીટાવે માયાની મલિનતા

યોગ કરાવે ભવસાગર પાર

યોગ સધાવે પરમનો વિયોગ

યોગ એટલે જીવાત્માનું પરમાત્મા સાથે સંયોજન ચાય સાયુજય સધાય.

યોગ દારા મનુષ્યને પોતાના ઇપ્ટદેવના સ્વરૂપમાં પરમાલ્ભાના દર્શન ચાય.

પરમાત્મા સાથે ઐક્યતા સાધી શકાય, તેનામાં એકાકાર થઈ જવાય તેજ યોગની સાચી ફળશુદ્ધિ.

આવો પરિસ્થિતિ ક્યારે સર્જય ?

આપણે ઉપાસનાનો પાયો (base) મજબૂત અને નક્કર કરીએ ત્યારે જ.

ઘરા ઉપાસકોને મનની સ્થિરતા જ રહેતી નથી. ઉપાસના દરમિયાન, જપ કરતાં, ધ્યાન કરતાં આનંદ આવતો નથી. બગાસા આવે છે. નિરસતા લાગે છે, મનની એકાગ્રતા સાધી શકાતી નથી.

આવું કેમ બને છે તેનો આપણે કદી વિચાર કર્યો છે ખરો ?

ઇમારત ચણવા માટે મજબૂત પાયાની જરૂર પડે છે. ઇમારતની ઊંચાઈ પ્રમાણે તેના પાયાની ઊંડાઈ અને સંગીન નક્કરતાની જરૂર રહે છે. તેવી જ રીતે ઉપાસનાની ઇમારત ચણવા માટે મજબૂત અને નક્કર પાયાની આવશ્યકતા છે.

પહેલું ધોરણ કે બાળપોચી ભણ્યા વગર આપણે યુનિવર્સીટીની પદવી પ્રાપ્ત કેવી રીતે કરી શકાય ?

આપણે તો ઉપાસનાની બારાકરી ભણતાં પહેલાં જ માતાજીના પરમાત્માના દર્શન કરવાં છે એ કેવી રીતે બને ?

ઉપાસનાની ઇમારત ચણતાં પહેલાં આપણે સદાચારી અને સદ્ગુરી બનવું પડે. ધ્યેય નિષ્ઠ અને કર્તવ્ય નિષ્ઠ બનવું પડે. ઉપાસનાની ઇમારતના પાયાને મજબૂત અને સંગીન બનાવવા માટે પડરિપુનું નિયંત્રણ

મન, વચન, કર્મની એકયતા

માનવતા પ્રતનું આચરણ

નવ સિધ્યાંતોને જીવનમાં આત્મસાત કરવાં પડે.

આ ચાર પાયાના મજબૂત સ્થંભો છે તેના પર ઉપાસનાની ઇમારત ઘરી ઊંચાઈ સુધી ચણી શકાશે. આનંદ, શાંતિને સુખનો સાત્ત્વિક ખજાનો આપણી અંદર જ છે. આપણે ફક્ત શુદ્ધ આંતરદિષ્ટ જ કેળવવાની જરૂર છે.

યોગના માધ્યમ દ્વારા ઉપાસક ઉપાસનાના શિખર સુધી પહોંચી શકે છે. અને પરમાત્માના દર્શન કરી શકે છે, એકયતા સાધી શકે. માયાના આવરણમાંથી પરમાત્માના મંગલમય આવરણમાં સહેલાઈથી પહોંચી શકે છે.

યોગી થાવું છે મારે યોગી થાવું છે.

યોગી થઈ મારે પરમમાં સમાવું છે.

જ્ઞાન, ભક્તિને કર્મ યોગને

મારે રાજમાર્ગ બનાવવો છે,

મારે યોગી...

માયાના મહાસાગરને તરવા

મારે યોગની નાવમાં બેસવું છે

ભાવનાનું ભાયું સાથે લઇને

મારે પરમના ધામમાં પહોંચવું છે,

મારે યોગી...

પ્રારબ્ધ કર્માનુસાર જીવાત્મા સંસારમાં જન્મ ધારણ કરે છે. પ્રારબ્ધ અનુસાર દેહનો આકાર, શરીર સંપત્તિ, સ્વાસ્થ્ય માતાપિતા, સગંસહોદર, પતિ કે પલિ, ધન, સંપત્તિ, વૈભવ વિગેરે પ્રાપ્ત થાય છે.

પ્રારબ્ધ અને પુરુષાર્થના સહિયારા પ્રયાસથી વ્યક્તિ જીવનમાં ઉત્ત્રતિ કે અવનતિના માર્ગે પ્રયાસ કરે છે-કરતો રહે છે.

બાળપરા વિત્યા પછી- જીંદગીના પાંચ વર્ષ પછી જીવાત્મા ધીમે ધીમે માયાના આવરણમાં અટવાતો જાય છે, કામ, કોધ, લોભ, મોહ, મદ, મત્સરનો પ્રવેશ જીવનમાં ધીમે ધીમે થતો જાય છે. અને મન પર તેનું નિયંત્રણ જમાવતો જાય છે. આ છ આસુરી વૃત્તિઓને આપણો બડારિપુ તરીકે જાણીએ છીએ.

લોભ, અસંતોષ, ઇધર્યા અને અહમનું આવરણ ઘણ બનતું જાય છે. સંસારની માયા અને કારિક, ખો ભોગની પાછળ મારાસ મૃગજળની જેમ દોડે છે. અંતે હારી જાય છે, થાકી જાય છે શારીરીક અનસિક અસ્વસ્થતાથી તે બેચેન-નિઃસહાય બની જાય છે. આવે સમયે જો મનુષ્યના પ્રારબ્ધ કર્મો સાત્ત્વિક હોય તો સાચા સંત કે સદગુરુનું શરણ તેને મળે છે. જો અસત્ત કર્મો પ્રારબ્ધ રૂપે મણ્યાં હોય તો સંસારની અસાત્ત્વિક, દુર્ગુણોની માયાજળમાં તે વધારે ફસાતો જાય છે અને અધોગતિ પ્રાપ્ત કરે છે.

સત્તસંગથી મનુષ્યને સાત્ત્વિક આચરણમાં રૂચિ જાગે છે. સજજન બનવા તે પ્રયત્નશીલ બને છે. સંતનો સમાગમ, સદગુરુનું માર્ગદર્શન તેને કષે કષે પરમના પંથે, સાત્ત્વિક પંથે દોરે છે. પરમાત્મા સાથે સંયોગ કરવાના, આત્માનુસંધાન કરવાના પ્રયત્નોમાં તેને રૂચિ જાગે છે. પરમાત્માના પોતાના ઇષ્ટદેવના દર્શનની, અનુભૂતિની, ઐક્યતા સાધવાની તેને ઉત્કંઠા જાગે છે, અને જીવનને ઉર્ધ્વગામી, સાત્ત્વિક બનાવવા તે પ્રયત્નશીલ બને છે.

પરમાત્મા સાથે સંયોગ કરવાના વિવિધ માર્ગો-વિવિધ સાધનો છે તે આપણો જોઇએ.

- (૧) કર્મ
- (૨) જ્ઞાન
- (૩) ભક્તિ
- (૪) રાજ

કર્મયોગ :-

મનુષ્ય પોતાના કોત્રમાં-મર્યાદામાં રહીને તન, મન, ધનથી જે કંઈ સાત્ત્વિક, જનહિતાર્થે કર્મ કરે તે સધણું કર્મ નિઃસ્વાર્થ ભાવે, પ્રભુપ્રિત્યર્થે, દાસ્યભાવે કરેલું હોવું જોઇએ. નિઃસ્વાર્થભાવ, નિષ્ઠા અને પ્રેમભાવથી જનહિતાર્થે કરવામાં આવતાં આવાં કાર્યોમાં આપણાને કોઇકની અરાધારી, મદ્દ મળી જાય છે. ઇશ્વરનો અવાજ, માર્ગદર્શન આપણાને આંતર્દ્સ્કુરણા કારા મળી જાય છે.

કર્મયોગ કારા વિવેક, વિનય, નમ્રતા સમજદારી, સહનશીલતા, સત્યનિષ્ઠા અને સત્યપાલના ગુણો કેળવવા જોઇએ જેથી આપણા વાણી, વર્તન વ્યવહારથી અન્યને શાન્તિ મળે, આનંદ આવે, વિશ્વાસ બેસે. કર્મયોગી થવા માટે સંસાર છોડવાની કે સન્યાસ ધારણ કરવાની જરૂર નથી. જરૂર છે ફક્ત

અનાસક્ત ભાવ કેળવવાની, સંસારમાં રહીને જ સંસારના બધા જ કર્મો ફરજની તથે પરંતુ નિર્દીપ ભાવે, ઉત્સાહથી કરવાં જોઈએ. કર્મયોગીએ પોતાનું ચારિત્ર્ય નિર્મણ-પારદર્શક રાખવું જોઈએ. સંસારનાં કે સેવાના કાર્યો કરતાં કરતાં પણ ચિત્ત પરમાત્મા સાથે સધારેલું જ રહેવું જોઈએ. નામ સુરસા, મંત્રજ્ઞાપનો પ્રવાહ અવિરત પણ આપણી ભીતર વહેતો જ રહેવો જોઈએ, જેથી મનના આવેગો, તરંગાનું શમન થાય, મનોળગ મજબુત થાય અને મનની શક્તિ એટલી બધી સાત્ત્વિક અને ઉર્ધ્વગામી બને કે તે પરમાત્મામા-પોતાના ઈષ્ટદેવમાં ઓતપ્રોત થઈ જાય.

ગોકુળની ગોપીઓને મહીં વેચતાં પણ માધવનું નામ જ હોછ પર રહેતું, વ્યક્તિને દરેક કાર્યમાં અને દરેક જગ્યાએ પરમાત્માની ઉપસ્થિતિનો-હાજરીની પ્રતીતિ થાય, પરમાત્માની ઇચ્છા જ સર્વોપરી માને ત્યારેજ તે સાચો કર્મયોગી બની શકે અને તેનું દરેક કર્મ પ્રભુનો સંયોગ કરાવવામાં સક્રિય બની જાય.

જ્ઞાનયોગ :-

પરમાત્માના દર્શન કરવા માટે, તેની સાથે સાયુજ્ય સાધવા માટે, તેનામાં ઓતપ્રોત, થઈ-ઓગળી જવા માટે મનુષ્યે જીવ-જગત અને સંસારની ઉત્પત્તિ અને તેના હેતુ વિષે જ્ઞાનકારી મેળવવી જોઈએ. મનુષ્યે,

હું કોણ છું,

મારું અસ્તિત્વ શાને માટે છે ?

મારે જગતમાં શું કરવાનું છે ?

આ બધી જ્ઞાનકારી મેળવવા માટે તેણે આધ્યાત્મિક જગતમાં પ્રવેશથું પડે, આંતરમુખ થવું પડે, સત્ત્વાંયન, સત્તસંગ, સદગુર-સાચાસંતનો સમાગમ, મનુષ્યને જ્ઞાનના પ્રવાહમાં સહેલાઇથી, સાહજુકતાથી વહેતો કરે છે. તેની આંતરચેતના પ્રજ્વલિત થાય છે. તેનામાં પડેલી, સુષુપ્ત શક્તિઓ પ્રપૂત થાય છે. મનુષ્ય સદગુરણી બને છે. દરેક આત્મામાં પરમાત્માના અંશના દર્શન કરે છે. તેનો અહૃતું ઓગળી જાય છે. તેનું વ્યક્તિત્વ પ્રભાવશાણી અને પ્રતિભા સંપત્ત બને છે. તેનામાં મન-વચન કર્મની ઐક્યતા સધાર્ય છે જેથી તેનું જીવન એક પ્રેરણા સ્ત્રોત બની રહે છે.

ઇશ્વરની ઉપસ્થિતિનો, અસ્તિત્વનો, સર્વવ્યાપકતાનો અહેસાસ અને અનુભૂતિ તેને થવા લાગે છે. ઘડરિપુઓ નિયંત્રણમાં આવી જાય છે. દેવી ગુરુણોથી તે સહ્બર બને છે. તેનું જ્ઞાન અને કર્મ પ્રભુ પ્રિત્યર્થજ હોય છે જેથી તે કર્મબંધનમાં લેપાતો નથી.

ભક્તિયોગ :-

ભક્તિ એ અધ્યાત્મ જીવનનું હૃદય છે. ભક્તિ હંમેશાં જીવનમાં ધબકતી-વહેતી જ રહેવી જોઈએ. ભક્ત અને ભગવાનનું ઐક્ય સાધવા માટે ભક્તિયોગ સરળ અને નક્કર રાજમાર્ગ છે. ભક્તિયોગમાં શ્રદ્ધા અને શરણાગતિનું અદકેરું મહત્વ છે.

સેવા, પૂજા, મંત્રજ્ઞાપ, નામસુરસા, ધ્યાન, ભજન, કીર્તન, પ્રાર્થના, સત્તસંગ, સ્વાધ્યાય વિગેરે પરમાત્માનો સંયોગ કરાવનારાં સાધનો છે. પરમાત્માને અંતરના ઊંડાણાથી, પ્રેમથી, ભાવથી,

આત્મિયતાથી, પ્રાર્થનાની, પુકારવાની, યાદ કરવાની એક પ્રક્રિયા છે.

નિર્મણ હૃદય, નિર્લેપ વર્કિંગટ્યુ, અહ્મૃ, ઈર્ભા, લોભનું નિર્મૂલન હોય તો જ પરમાત્મા સાથે એકચ્ચતા સાપવાનો આ રાજમાર્ગ વધુ સ્પષ્ટ, સ્વચ્છ અને સરળ બને છે. ભક્તનું ભોગપણ-બાળસહજ નિર્દોષતા અને પ્રેમ નીતરતું હૃદય ભગવાને ભીજવી જાય છે.

પરમાત્મા લિખાય અન્યમાં ચિત્ત રિષ્ટર ન હાય, સંસારના કાર્યો ફરજની રૂથે કરવા છતાં તેમાં આસક્તિ ન જન્મે, પરમાત્માનું દર્શન, શ્રવણ અને મનન જ સમસ્ત અસ્તિત્વમાં છવાયેલું રહે. આવા પ્રેમ નીતરતા ભક્તો સાથે પરમાત્મા સ્વયમ્ તાદાત્મ્ય સાથે છે. આવા ભક્તોના સધ્યાં જીવન અને જગતના ડાર્યો પરમાત્મા સ્વયમ્ આવીને કરે છે. આવા શરસાગત ભક્તોનો આપત્તિકાળ પરમાત્માની કૃપાથી સહેલાઈથી પસાર થઇ જાય છે. ભક્તિયોગ દારા જ નરસિંહ મહેતા, મીરાંબાઈ, સખુબાઈ વિગેરે ભક્ત રે જીવનમાં પરમાત્માનો અનુગ્રહ પ્રાપ્ત કર્યો હતો.

રાજયોગ :-

રાજયોગ એ યોગની સાધનાનો એક પ્રકાર છે. રાજયોગમાં મુખ્યત્વે ચિત્તની શુદ્ધિ, મનોનિયન્દ, ધ્યાન ઉપાસના, સમાપ્તિ દારા પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર કરવાનો મુખ્ય ધ્યેય છે.

સંસારમાં રહીને બપીજ જાતના સુખસાધની, વૈભવની વચ્ચે જીવવા છતાં તેમાં લેશમાત્ર આસક્તિ ન હોય, અને ચિત્ત સદાય પરમાત્મા સાથે જ અનુસંધાન કરતું હોય તેવી વ્યક્તિ રાજયોગી કહેવાય. તેનામાં કર્મયોગ, જ્ઞાનયોગ અને ભક્તિ યોગનો ત્રિવેણી સંગમ સદાય છે. યોગની પુષ્ટિ માટે જરૂરી સાધનો.

પરમાત્મા સાથે સાયુજ્ય સાધવા માટે સાનુકૂળ આરોગ્ય પ્રદ શરીર અને તંદુરસ્ત મનની આવશ્યકતા છે.

શરીરનું તંત્ર સુવ્યવસ્થિત અને નિયંત્રણમાં રહેતે માટે સાત્ત્વિક, સમતોલ, શુદ્ધ, પૌષ્ટિક આહાર જ રૂચિ અનુસાર લેવો આવશ્યક છે, જેથી પંચમહાભૂતોનું બનેલું આ શરીર રૂપી યંત્ર યોગ સાધના માટે કષમતા કેળવી શકે. ખોરાક એ પરમાત્માનો પ્રસાદ પરમાત્મા આરોગ્યી રહ્યાં છે તેવી ભાવના સાથે સાત્ત્વિક, આહલાદ્ધક અને આનંદની પણોમાં જમવો જોઈએ જેથી તેનું યોગ્ય પાયન થઇ શકે.

નિયમિત કસરત, પ્રાણાયામ, યોગાસનો, સ્વાધ્યાય, ધ્યાન વિગેરે દારા શરીર અને મનનું નિયંત્રણ કરી શકાય છે. જેથી પરમાત્મા સાથે સંયોગ સાધવામાં શરીર અને મનની એકાગ્રતા સરલ બની શકે. શરીર સ્વાસ્થ્ય જીવવાઈ રહે અને રોગમાંથી મુક્તિ મળી શકે. આપણી અંદર જ રહેલા શિવ-પરમાત્માની સાથે જીવનું અનુસંધાન સાથી આત્માનંદની અનુભૂતિ કરી શકાય.

યોગમાં આવતા અંતરાયો-વિઘ્નો-

મનુષ્યની તમસ અને રજસ પ્રકૃતિ
તેના યોગના માર્ગમાં અવરોધ રૂપ નીવડે છે.

“હું યોગમાં આગળ વધેલો છું”

“મારી પાસે ઘરી બધી યોગિક સિદ્ધિઓ આવી ગઈ છે”

“હું ધારું તે કરી શકું છું”

આવો અહમું ભાવ, કોષ તેને યોગમાં આગળ વખતો અટકાવે છે. પ્રભુનો સંયોગ થવાના રાજમાર્ગ પર અધ્યવચ્ચે જ તે અહમુમાં અટવાઈ જાય છે.

“એ વખતે યોગ માર્ગ ગતિ કરતા ઉપાસકની પ્રભુ પરીક્ષા પણ કરે છે. નિરાશા, વિષાદ, માંદગી, આણસ, ઉત્સાહભંગ, પ્રલોભનો, જેવા અંતરાયો તેને આગળ ગતિ કરતા અટકાવે છે.

પરંતુ પરમાત્મામાં સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ રાખીને યોગ માર્ગના યાત્રીએ “એક ધ્યેય” “એક લક્ષ્ય” - પરમાત્માનું સાયુજ્ય, પરમાત્માનું દર્શન, મિલન ને જ વણગી રહેવું જોઈએ. આ બધા કાણિક બાધ્યવરોધોથી ચલિત થવું જોઈએ નહિં. ધ્યેય નિષ્ઠાને વણગી રહેવાથી પરમાત્માનું અણધાર્યું બણ, માર્ગદર્શન મળતું રહેશે, રાગદ્રોષ નાશ પામશે અને પરમાત્માની કસોટીમાંથી પાર ઉત્તરી જવાશે.

યોગમાર્ગ ચાલતા મનુષ્યને જગતના આંતરિક અને બાબ્ધ અવરોધો ઉપરાંત અન્ય જગતના અવરોધો પણ નડે છે. ગાંધર્વ, પદ્મ દેવલોકના પ્રલોભનોમાં ને અનુભવોમાં તે અટવાઈ જાય છે. આવા અંતરાયોમાંથી બચવા માટે તેણે મનોનિગ્રહ કરી ધ્યેયસિદ્ધિને લક્ષ્યમાં રાખીને પરમાત્માનું દર્શન થાય, ત્યાં સુધી અને ત્યાર પછી પરમાત્મા સાચે સતત સાનિધ્યમાં રહી શકાય તેવો યોગ સાધનાનો પુરુષાર્થ અવિરતપણે ચાલુ રાખવો. પોતાના શરીર-મનના આવેગોનું નિયંત્રણ કરવા માટે પરમાત્મા સતત નામસ્વરણ મેંત્રજાપ, અને સાનિધ્ય અતિ આવશ્યક બની રહે છે. નહિતર અન્ય લોકના બાબ્ધ આવરણોમાં-પ્રલોભનમાં મનુષ્ય ફસાઈ જાય છે પછી યોગની સીડીની ટોચ પરથી તે પટકાઈ જાય છે અને ફરીથી ટોચ પર પહોંચવું તેના માટે અતિ દુષ્કર-મુશ્કેલ બની જાય છે.

પ્રબળ વિવેક શક્તિ ધરાવતો મનુષ્ય અન્ય લોક તરફથી આવતા પ્રલોભનો-અવરોધોને દૂર કરી આધ્યાત્મિક પદ્ધતિ પર નિકલતાથી ડગ માંડી પરમાત્માનું દર્શન કરવા માટે નિર્વિકલ્પ સમાધિ અવસ્થા પ્રાપ્ત ન થાય ત્યાં સુધી પ્રયત્નશીલ રહે છે.

અર્વાચીન જગતમાં ઇન્દ્રિય સુખ-આનંદ માટેના અનેક પ્રલોભનો સાધનો ઉપલબ્ધ છે પરંતુ બધાજ કાણિક છે. તેમાં સંસ્કારિતાનું, આધ્યાત્મિકતાનું વિજ્ઞાન નથી.

જે વ્યક્તિ પાસે પ્રબળ વિવેકશક્તિ અને દઢ મનોબળ હશે તે જ વ્યક્તિ જીવનના સાત્ત્વિક, ઉચ્ચતમ લક્ષ્ય-પરમાનંદ પામી પરમનું ઐક્ય સાધી શકશે.

પરમાત્મા સાચે ઐક્ય સાધવા માટે આપણે ઇશ્વર રચિત પ્રત્યેક વસ્તુમાં, જીવમાં, સારી બાજુ, સદગુણા, ઉપયોગિતાને જોવાના આગ્રહી બનીએ, “Positive attitude” કેળવીએ. ઇશ્વર નિર્મિત બધી જ પરિસ્થિતિમાં ઇશ્વરનાં જ દર્શન કરવા જો આપણે આપણા મનની નકારાત્મકતાને દૂર કરી શકીશું, અને હકારાત્મક વલણને વિકસાવીશું તો જ બધા જ સ્વરૂપોમાં આપણે ઇશ્વરનાં દર્શન થશે.

ॐ મા ॐ

ગુરુપૂર્ણિમા

“સતિષભાઇ”

તા. ૧૯-૭-૮૭ શનિવાર

(૧) સતિષભાઇ :- વતન માદરે ગોધરાને સલામો
ભરી તોય યાદો હજુ તાજુ શાને ?

રાજયોગીજી :- વિતાવ્યા ચાર દાયકા વતનમાં
મા-બાળની વાતો ગુંજે કાનમાં
જીવન બાગમાં પ્રગટે વસંતો
વસંતોની યાદને ન હોય પાનખર.

(૨) સતિષભાઇ :- હતી શામ 'હંસી-ખુશી' ની ભલે એ
લીલી છમ વર્તાય છે આજ શાને ?

રાજયોગીજી :- હતી માતની અમાનત એ શામે
પૂર્ણ રંગો, સજાવટ કીધી ખુંડે
અગોચર રહી અમ્ભી છાંટ દીધી
દીસે માનવીને હરિયાણી આજે.

(૩) સતિષભાઇ :- દિલોજાં એ દોસ્તીની દાસ્તાં તમારી
હતી ઓટલાની પરિષદ એ ન્યારી
રમો દાંડીયા માતની સાથ તોય
નગારાં એ રણ-છોડની યાદ શાને ?

રાજયોગીજી :- હતો એ બાપુ શહેરા ભાગોળ તથો
પડે સાદ, સૌ દોડતા થાતા
ધારણ થાતો માનવતાનો સાદ
હતો એવો દરબાર બાપુનો
નગારાં હતાં ધબકારો હૃદયનાં
હતાં દાંડીયા રાસ શરણાગતિના
રાસ રંગતનો આજ અનુભવ થાતો
વિરહ સાલે એ નગારાને.

(૪) સતિષભાઇ :- છો રાજયોગી અમારા જગતના
હજુ તોય કિશોર "નરેન્દ્ર" શાને ?

રાજયોગીજી :- છે સન્મુખ રાજયોગી તમારા
માતને મન બાળ ભાસે
બાળરૂપે સૌના હૃદયમાં બિરાજુ
હૃદયમાં બિરાજુને અર્પું શાતા.

(૪) સતિપભાઇ :- ભલા ! ભગવા આ છદ્યમાં તમારા
હજુ મેધધનુષ ચીતરાવ શાને ?

રાજયોગીજી :- વેરાગ્યને સંસારનો સંગમ
મેધધનુષ નહીં મયુરપંખ
નિલોપામાં નિત નિત નવિન રંગો
કરી મિશ્રરા અદ્ય સુખશાનિ સર્વને.

(૫) સતિપભાઇ :- સદા હસતા આ વદન પર તમારા
કહો આંસુનો મુક્ત વિહાર શાને ?

રાજયોગીજી :- સણગતા હોય જીગર
હસતું વદન રાખો
પરંતુ હાસ્ય એના એ
ઝુદ્ધન કરતાં અતિ ભયંકર છે.
આંસુનો વિહાર એ જ ભાષા
સદા હસુ-હસાવી જાણું
વિયોગ માતનો ટપકાવે મોતીઓ
ભીની પાંપણોમાંથી.

(૬) સતિપભાઇ :- નહીં એક વેળા, ધરીવાર બેળા
ખરા પચ્ચિયમે, માનવીના જ મેળા
મૂક્યા મેજ પર કાગળો અલવિદાના
રમે છે હજુ શે સદા આંખ સામે.

રાજયોગીજી :- હતા કાગળો પચ્ચિમની સફરના
સૂધાચા કાને સત્તાવાહી અવાજો
શુદ્ધ કરવું હશે કમળને માતે
હજુ આજ રમે નજરો સમજ.
વહાણાં વિતાવ્યાં ચીદ વર્ષના
અગોયર રહી કરી કરામત
હિસાબ દીઘો વ્યાજ સહિત
માતે રચાવ્યાં માનવીઓનાં મેળાં-પચ્ચિયમે.

(૮) સતિપભાઇ :- મળો જનની જ્યારે પૂછી જૂઓને
મળ્યાં માત મા-ભોમની યાદ શાને ?

રાજયોગીજી :- મળો જનની, પ્રસંગ પાવન ચાયે
રંગાઈ જાઉ, વહાલપની ઉદ્ધિમાં

જન્મથી મા-ભોગ સાથ આવીયાં

ઉધાનમાં સાથે યાદ કેમ ન આવે ?

(૯) સતિષભાઇ :- માણ્યો મોકળો માર્ગ મોટરને તોય

હજુ સાયકલ કોકીએ યાદ આવે

હતું ધ્યાન સંસારનું આપ સામે

હવે માતશ્રીનું કહો એમ શાને ?

રાજયોગીજી :- ગતિ શાસની મોટર દોડ

હતો અંજિ આવી માણ્યું ધી

કસોટી કનકની થાયે

પાર ઉત્તરવા કસોટી, કિંકોણી યાદ આવે.

હતો બાળ સંસાર સામે

રહે ચક ફરતું સમયનું

આજ ઉભો બાળ-માત સાથે

ઘરે ધ્યાન પરમેશ્વરીનું.

(૧૦) સતિષભાઇ :- ધર્યો છે જગે જલ્ભો-ઉધ્યારવાને

કરે સૂટ-સાફો છતાં સ્ફેહ શાને ?

રાજયોગીજી :- છું રાજકુંવર માત તણો

રજવાડી સમો રાજયેશ શોભે

વળી અધ્યો માતે રાજયોગ આલમમાં

છતાં વેશ ધારણ કીધો દેશકાળ સરીખો.

(૧૧) સતિષભાઇ :- રે સુજા ! વસ્ત્રો વપુ ઢાંકવાને !

છતાં, આંખ કપડે કરયલીની સામે !

રાજયોગીજી :- નિહાળી પીણું પિતાભર

લક્ષ્મી વરી વિષ્ણુને

એક નૂર આદમી

કરોડ નૂર કપડાં

પરમતત્ત્વ નિહાળે પ્રેમથી સ્વચ્છતાને.

(૧૨) સતિષભાઇ :- વસી છે વસંતો વિના શર્ત તોય

ઉદાસીન છે શ્રદ્ધા-સંસાર શાને ?

રાજયોગીજી :- વસાવી વસંતો પયપાન રૂપે

નજરો સમક્ષ, સંસારી ભાસે

ભરી રહ્યો છું, ભર્યુ હૃદયમાં

સંસારમાં કમળ સરીખો રહુ.

(૧૩) સતિષભાઈ :- મળી છે કંઈ કેટલી પ્રીત જગથી
છતાંય સુદામો સતીપ યાદ શાને ?

રાજયોગીજી :- હોતા નથી સરવાળા કે બાદબાકી જગની પ્રીતની
જે હોય છે તે ગુણાકાર એકલા
અંકાય છે અકારો સુદામા સતીપના
જેથી નામ અપાણું 'રાજ કવિ' તણું.

(૧૪) સતિષભાઈ :- છે આજનું પર્વ પરા આપનું તો
મુકો મસ્તકે હસ્ત છે વાર શાને ?

રાજયોગીજી :- ગુરુપૂર્ણિમા આવી
ગુરુ યાદ આવ્યા
મુકાવી હાથ મસ્તકે
આશીર્વાદ લોધા
જીવનમાં નવું જોમ પ્રગટયું.

(૧૫) સતિષભાઈ :- તમારું જ તમને લખું છું પરંતુ
ઉપસે છે તસ્વીર કાગળમાં શાને ?

રાજયોગીજી :- લખો તમે દિલ બોલે
પ્રેમની પિચકારી છૂટે
છૂટેલ પિચકારી મહીંથી શબ્દો પ્રગટે
એ શબ્દો નહીં, તસ્વીર ભાસે.

(૧૬) સતિષભાઈ :- નથી આપ સમ, હાથ ઉદાર તેનો
ઘરું હાથ તો એ પૂછે છે કે શાને ?

રાજયોગીજી :- ઉદાર નથી તેના જેવું કોઈ
હું જે કાંઈ તેના થકી છું
અનુભવે સમજાઈ જાયે
અજાણ્યાં હસ્તને પૂછવું પડે.

(૧૭) સતિષભાઈ :- રહી ના કશી બાકી પરા ઈશ પાસે
હતી જે દુવા તે તમે બાંધી લાવ્યા
દુવા-પોટલી છોડવામાં ઉદારી
જાહેર છે, ઈશ છો અન્ય શાને ?

રાજયોગીજી :- નથી થાવું ઈશ્વર
જગત ભાડે ઈશ્વરને

નથી પોટલી બાંધી રાખી દુવા-તણી
દુવા મળે જો તેટલી આપું.

(૧૮) સતિષભાઈ :- સુધા કુંભ લઇ માત ઉભાં છો સામે
કરો કુંભ ખાલી, વિચારો ના શાને ?
તૃષણે પૂછો ના તમજા છે શાને ?
તૃષણા બસ કહે તો તૃષણા નામ શાને ?

રાજયોગીજી :- આ અમૃત તણો ખજાનો
ઉલેચો હોય જેટલી શક્તિ
નીરખી અમૃતને ભાન ભૂલે સર્વે જનો
પામવા અમૃતને સ્ફટીક બનવું પડે
સ્ફટીકને અમૃતનો સંયોગ
હરરોજ દિવાળી આવી મળે.

કું મા ઊં

“ગુરુપુરુષિંહા”

હેમત ઉપાધ્યાય

દિ. ૧૯-૭-૬૭

થોગીરાજનો દરબાર

પૂજ્યશ્રીના ચરણોમાં પ્રશામ ત્યા CAP ને નમન.

C = Co -operator સેવાકાર્યના સહાયક - પૂ. ઉષાબેનજી

A = Administrator સેવાકાર્યના વ્યવસ્થાપક - પૂ. બહેનજી

P = Promotor સેવાકાર્યના પ્રોત્સાહક - પૂ. મમીજી

પ્રશ્ન (૧) શ્રદ્ધાથી નથી કર્યા ધર્મના કામ
શ્રદ્ધાથી નથી લીધાં પ્રલુના નામ
બાધાઓ તમારી રાખીએ તો
કરી દેશો અમારાં કામ ?

પૂ. રાજયોગીજી :- બાધાઓનો કરો બહિષ્કાર
શ્રદ્ધા બીન જીવન પાનખર
જલાવો જ્યોત શ્રદ્ધા તણી
પાર કરો જીવનસાગર.

પ્રશ્ન (૨) મનની ભતિ સૂજે અવળીગતિ
તો શું કામ કરે અમારી શરણાગતિ ?

પૂ. રાજયોગીજી :- મનની મતિ માંકડા સરીખી
નાથી માંકડાને કરો સ્થિર
રાખો શરણાગતિ જીવનમાં
થાશે બેડો પાર...

પ્રશ્ન (૩) પ્રત માનવતાનું એક દિવસ
બાકી જગકંકાસના છ
તમ ચરણોમાં નમન એકવાર
તો કેવી રીતે કરશો બેડો પાર ?

પૂ. રાજયોગીજી :- પા પા પગલી શીખવું પડે
બાદ ચાલવું, દોડવું પડે
શરણાગતિ થકી નમન જો થાયે
આશિષ થકી થાયે બેડો પાર.

પ્રશ્ન (૪) સદ્ગુરુ શોધતાં જડે નહીં
એમના વગર સૌ લાચાર
જીવન કેરા ઝંજાવતોમાં
કયો બતાવો ઉપચાર ?

પૂ. રાજયોગીજી :- સદ્ગુરુ સામને નવ આવે
લાચારી છે છટકબારી
દીવો લઇ શોધવાં પડે
શોધતાં શોધતાં મળી આવે સાચો હીરો.

પ્રશ્ન (૫) શ્રદ્ધાને દારે એક દરવાન
શરણાગતિનાં ખુલ્લા દાર
ત્રણ તપાસમાં ઉતરે પાર
તો જ થાય દઈ તરો ઉપચાર ?

પૂ. રાજયોગીજી :- શ્રદ્ધા દારે માતનો બાળ
શરણાગતિ રહે સદા અતૃપ્ત
શ્રદ્ધા, શરણાગતિ, માનવતા પ્રતમાં જો ઉતરે પાર
થાયે દઈ તરો ઉપચાર.

પ્રશ્ન (૬) શ્રદ્ધાથી આગરે તો બને શ્રદ્ધા દીપક
માનવતા પ્રતથી પ્રકાશો ફદ્ય દીપક
સંસાર તરફી માયુઓમાં

- પૂ. રાજયોગીજી :- અવૃદ્ધીન યુગ કોમ્પ્યુટર તરસો
આવી મળ્યો મંત્ર ઊં મા ઊં
માત પીરસે વાનગીઓ બાળને
બાળ તાજુ પીરસે ભક્તોને.
- પ્રશ્ન (૧૧) પ્રત કરીએ તો માનવતા જાગે
જપ કરીએ તો આત્મા જાગે
તમ ચરણ-નમન થી શ્રદ્ધા જાગે
કઇ દવાથી ઉપાધિઓ ભાગે ?
- પૂ. રાજયોગીજી :- પ્રારંભ કર્મ લાલ માનવ જન્મે
ઉપાધિઓ પૂર્વ જન્મની આવે
કરો સત્કર્મ તમ જીવન સફરમાં
રાહત મળો તમ ઉપાધિમાં.
- પ્રશ્ન (૧૨) સુદામાએ દીઘાં મુકી તાંહુલ
કૃષાએ આખાં સોનાના મહેલ
અમે સૌ લાખાં ખોલ્લો ચણા
તો કેવી ચઢાવશો જીવનવેલ ?
- પૂ. રાજયોગીજી :- ચણા તરસો પ્રસાદ કાંતિની વાત
ચીંધ્યા રાજમાર્ગ તમે શ્રદ્ધા-શરણાગતિ તરાં
દોડયા જાઓ એ રાજમાર્ગ
ચઢી જાશે જીવનવેલ.
- પ્રશ્ન (૧૩) વચનકાજે રામે માતપિતાને ત્યાગયાં
દુઃખીઓ કાજે તમે સુખોને ત્યાગયાં
તમ શરણથી અમારાં દુઃખો ભાગયાં
બતાવો ચિન્હ કે અમે તમારાં લાગયાં ?
- પૂ. રાજયોગીજી :- છે અરીસો હૃદયનો
નીરખવા આપ હૃદયને
ઉપસ્થિતિ તમારી
એજ ચિન્હ...

ઊં મા ઊં

માનવતાદિન - રાજ્યોગી જબ્બોલાવ

સાતમી સપ્ટેમ્બર, અધ્યાત્મિક ઇતિહાસના કાંતિવીર રાજ્યોગી નરેન્દ્રજીના જન્મોત્સવને માનવતાદિન તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. રાજ્યોગીના આરાધ્ય મા ભગવતીના સાક્ષાત્કારથી જ આ દિવ્ય પ્રસંગ ઉત્સવનું રૂપ ધારણ કરે છે. ચાર સપ્ટેમ્બર, નિલોખામાં સેવાયજની શરૂઆતને સેવા દિન તરીકે ઉજવવામનાં આવે છે. આ વર્ષે માતાજી પાંચ સપ્ટેમ્બરે સવારે પ્રત્યક્ષ પદ્ધાર્ય અને બાળ રાજ્યોગીને આશીર્વાદ, પ્રેમવર્ષા અને માતૃવાત્સલ્યથી સભર કરી, વસ્તંત્રે નવપલ્લવિત રાખવા મૃહુદુસ્ત પસવારી શક્તિ સિંચન કર્યું. પૂજ્યશ્રીના સ્વમુખે, અનુભવેલી માતૃવાત્સલ્યની વર્ષા આ પ્રમાણે વહેતી થઈ હતી.

તા. ૫-૮-૮૭ શુક્રવારે સવારે હું મારી રૂમમાં પલંગમાં બેસીને પેપર વાંચતો હતો. ૮-૨૫ વાગે મારી રૂમનો દરવાજો બંધ થયો અને સ્ટોપર વસાઇ ગઈ. એરકંડીશુ ચાલુ થઈ ગયું. માતાજીના પધારવાના અંધારાથી હું પરિચિત હતો જેથી પેપર વાળીને મેં ટેબલ પર મૂકી દીધું અને પલંગમાં બેસીને માતાજીની પ્રતિક્ષા કરતો રહ્યો.

૮-૩૦ વાગે પલંગ પાસે પ્રકાશનો એક જબકારો થયો અને માતાજી હાસ્ય વેરતાં પ્રગટ થયાં. હું ઉઠીને તેઓશ્રીને પગે લાગવા જતો હતો પરંતુ તેમણે મને પકડીને પલંગમાં બેસાડી દીધો અને પોતેશ્રી મારી સાથે બેસી ગયાં.

મને તેમનો હસ્ત ખલે વીંટાળીને આલિંગન આપીને માતૃવાત્સલ્યની વર્ષા કરી. મારા વાંસામાં અને મસ્તક પર ક્યાંક સુધી હસ્ત પસવારી વહાલ કર્યું. વાતસલ્ય વહાવતાં વહાવતાં જ માતાજીએ મને કાર્યયજ્ઞ વિષે સલાહ સૂચન અને માર્ગદર્શન આપ્યું.

થોડી વાર પછી માતાજી પલંગમાંથી ઉઠીને ટેબલ પાસે ગયાં. જ્યાં મે ખાનાવાળી દ્રે પડી હતી. માતાજીએ જમણો હસ્ત હવામાં ઊંચો કરી મૂકી વાળી અને ટ્રેના એક ખાનામાં કાજુ પધરાવ્યા. પછી ડાબો હસ્ત હવામાં ઊંચો કરી મૂકી વાળી અને ટ્રેના બીજી ખાનામાં બદામ પધરાવી. હું તેમની પાસે જવાનો વિચાર કરીને અમલમાં મૂકું એટલી વારમાં તો માતાજી પરત પલંગમાં આવીને બેસી ગયાં અને મને મારા ખલેથી એમનો હાથ વીંટાળીને આલિંગન આપ્યું. મને વહાલથી નજીક લીધો અને વહાલપની વર્ષા કરી અને કાર્યયજ્ઞની વાતો ચાલુ રાખી.

થોડીવાર પછી મેં માતાજીને વિનંતી કરી કે, મારા હાથમાં આપ જે પ્રસાદી આપો છો તે મને પસંદ નથી. (લોકો આવી પ્રસાદી માટે હઠાત્રે કરતા રહે છે) માતાજી હસ્યાં અને "સાર્ઝ" કહ્યું. થોડીવાર પછી પ્રકાશનો એક જબકારો થયો અને માતાજી અદશ્ય થઈ ગયાં. ઘડિયાળમાં ૮-૫૫ થયા હતા. માતાજી પચ્ચીસ મિનિટ રોકાયા હતાં.

માતાજી ૨૫-૩૦ વર્ષની યુવતીના સ્વરૂપે અતિ દિવ્ય લાગતાં હતાં. ગોદન કલરની પ્રીન્ટેડ સાડી ભારતીય ઢબે પરિધાન કરી હતી. બાળ છૂટા હતા. ભાલ પ્રદેશ પર કુમકુમનો ચાંલ્લો હતો, ગળામાં હાર, હસ્તમાં કંગન, કાનમાં કુંડળ અને નાકમાં ચૂની પહેરી હતી. રૂમમાં અને સમસ્ત વાતાવરણમાં ગુલાબની મહેક પ્રસરી રહી હતી.

માતાજીએ પધરાવેલ પ્રસાદ કાજુ અને બદામ બંને '૫૫' છે. સાતમી સપ્ટેમ્બરે મારી ૫૫મી વર્ષગાંઠ છે. તેની અલિવ્યક્તિ રૂપે છાસઠ કાજુ બદામની પ્રસાદી માતાજીએ આપી હશે તેવું માની શકાય.

રાજ્યોગીજી - છાંસાઠમો જન્માત્યાવ

૭-૮-૬૭

માનવતાદિનની ઉજવણી માટે પી. જી. મહેતા હોલનું પ્રાંગણ દેશવિદેશમાં ભક્ત સમુદાયથી શોભી રહ્યું હતું. પરમશક્તિ મંત્ર 'ॐ મા ઊ'નું સ્વાગત બેનર સહુ ભક્તોમાં પરમશક્તિનું પાન કરાવતું હોય તેવું અનુભવાતું હતું.

સવારે નવ વાગે માનવતાની સેવામૂર્તિ રાજ્યોગીજી સેવાયજના સાથીદારો સાથે હોલમાં પદ્ધાર્ય. સમગ્ર વાતાવરણ રાજ્યોગીજીના જ્યનાદ અને જન્મદિન મુખારકબાદથી ગુજું ઉઠ્યું. કીમ કલરના રેશભી કફ્ની પાયજામામાં ઓપતા, સોફામાં શોભતા રાજ્યોગીજીમાં મહાતેજસ્વી બ્રહ્મિંના દર્શન થતાં હતી.

પૂજ્યશ્રીની ભાવપૂજા કરવા, આશીર્વાદ દેવા, અભિનંદન આપવા, ભક્તો પોતાનો કમ આવતાં ચરણાવંદના કરી ધન્યતા અનુભવતા, પૂજ્યશ્રીએ ત્રણ બદ્દુકોને મંત્રદીકા આપી યજોપવિત ધારણ કરાવી, સત્પશીલ, સદાચારી માનવ બનવાની આશીર્ષ આપી. 'રાજલહરી'ના ભાવ કાવ્યોએ સમગ્ર માહોલને રાજભાવ-માતભાવથી ભરી દીધું હતું. માતાજીને ભાવતાં ભોજન, પીચડી, કઢી, શાક, લાડુનો પ્રસાદ સહુ ભક્તોએ પ્રેમથી આરોગી અમૃતનો સ્વાદ માણયો. માતાજીએ પદ્ધરાવેલ કેસર મિશ્રિત જળનું આચમન કરી સહુ ધન્ય બન્યા. ભાવપૂજાની સાથે સાથે જ "મોરલો ટહુકા કરતો જાય" ભાવ કાવ્યગીત શ્રી મુંજાલભાઈ અને સાથી કલાકારોએ ગાઇને સમગ્ર માહોલને મયુરના થનગનાટનો, થનક થનક નૃત્યનો અનુભવ કરાવ્યો. કેટલાક ભક્ત ભાઇબેનોએ મોરના પીંછા, મયુરપંખ, કરતાલ વિગેરે લઇને નૃત્ય કર્યું, નાચ્યા, ઝૂમ્યા અને ભાવમન બની ગયા. ભક્તોની ભાવપૂજાનો પ્રવાહ બપોરે એક વાગે વિરામની જાહેરાત થતાં અટક્યો.

વિરામ પછી બપોરે ત્રણ વાગે પૂજ્યશ્રી હોલમાં પદ્ધાર્ય. ભક્તોની ભીડ હોવા છતાં હોલમાં ભજિતભાવ, સંધભાવ વર્તાતા હતાં. રાજ્યોગીજીનો રાજવંશી પોશાક, દિવ્ય અને અતિસુંદર દેહલાલિત્ય અને સુવાસથી સલર સમસ્ત અસ્તિત્વથી સમગ્ર માહોલમાં દિવ્ય ચેતના વર્તાતી હતી.

શ્રી મુંજાલભાઈએ સાથી કલાકારો સાથે સ્વરચિત ભાવગીત "મણિયારો વરદાની" ગાઇ, ગવરાવીને સહુને ઝૂમતા કરી દીધા.

પછી પૂજ્યશ્રીની અમૃતવાખી વહેતી થઈ. ચોથી સાટેભર નીલોધામાં સેવાદિનની ઉજવણીની સભીકા કરી, નીલોધા દંપત્તિ અને સેવાયજના સાથી સહાયકોને આશીર્વાદ આપ્યા.

એક આધ્યાત્મિક કાંતિવીરની અદાથી પૂજ્યશ્રીએ આવનારા કાંતિયુગના અંદારાને પારખીને કાંતિની તેમની જ્યોતને વધુ પ્રજ્વલિત કરી. 'કાંતિ ચક'-પૂજ્યશ્રીનું વક્તવ્ય વર્તમાન અને ભાવિયુગની માંગ છે, જરૂર છે. મા-બાળની આતશબાજી ખેલીને વિરાટના વૈભવને પ્રકાશિત કરતું પૂજ્યશ્રીનું વક્તવ્ય અતિ મનનીય હતું.

:- કાંતિ થકના થમકારા :-

૧. જિંદગીની આતશબાજુ યોવન છે.
૨. યોવનની આતશબાજુના મૂળમાં શીલ છે, શૌર્ય છે અને સંસ્કાર છે, ભક્તની આતશબાજુમાં ભજન છે.
૩. એકલ દોકલ ફટાકડો આતશબાજુ સર્જી શકતો નથી,
૪. આતશબાજુ તો સામૂહિક છે. સત્ય અને આનંદ પ્રેમને ગણિતની સંખ્યામાં સમાવિષ્ટ ના કરી શકાય.
૫. માતાજીને પણ આતશબાજુ ખેલવામાં આનંદ આવે છે.
૬. માતાજીની આતશબાજુ એટલે સૂરજના ફેલાતા કિરણોની માફક પ્રેમ અને આનંદની મુક્ત લહારી. આ લહારીનું માધ્યમ છે રાજ્યોગી. આ માતૃપાત્સભ્ય આતશબાજુ છે.
૭. આતશબાજુને અન્ય અને અનોખું એવું એક લક્ષરા પણ વરેલું છે અને તે છે કાંતિ સર્જન.
૮. કાંતિ પહેલાં વિસર્જન કરે અને પછીથી સર્જન કરે.
૯. માતાજીએ આધ્યાત્મિક કાંતિનો ઝંડો-ઇન્કલાબ મને સોંઘ્યો છે.
૧૦. હું તો સતત કાંતિની પ્રક્રિયામાં જ જીવું છું.
૧૧. સાધ્યની પ્રસ્તિ માટે જો સાધન બદલવાં પડે તો તેમાં સંકોચ શાનો ?
૧૨. ઇશ્વરતો અંતરને-કદયના માલંકાને, ભાવનાને ઓળખે છે.
૧૩. મનુષ્ય અંધગ્રધ્યામાંથી બહાર આવે અને સાચી શ્રદ્ધા કેળવે તે માટે હું હંમેશાં પ્રયત્નશીલ રહું છું.
૧૪. પરમાત્માનું સાનિધ્ય કેળવવાનો, તેની પાસે જવાનો સહુ કોઈને અધિકાર છે. જરૂર છે ક્રિત તેવો અધિકાર ભોગવવાની પાત્રતા કેળવવાનો.
૧૫. સંસારીને આધ્યાત્મિક યુધ્યવીર-શૂરવીર તરીકે તૈયાર કરીને પરમની શરણાગતિમાં લઈ જવાય, તેના કૃપાપાત્ર થવા સુપ્રત કરી દેવાય તેવી પ્રક્રિયાને હું કાંતિ તરીકે ગરાવું છું.
૧૬. માનવને ઇશ્વરાત્મિક કરવો, તે જ તરફ મારા કાંતિયકને હું ગતિશીલ કર્યા કરું છું. ધર્મ અમૃક વાડાઓમાં સીમિત રહે તે હું વિચારી શકતો નથી.
૧૭. માનવ કોડિયામાંથી (શ્રદ્ધાની) વાટને સંકોરીને ડગમગતી જ્યોતને પુનઃસ્થિર કરીને તેને પ્રકાશિત કરવી તેટલું જ ક્રિત મારું લક્ષ્ય છે.
પૂજ્યશ્રીનું તેજાબી છતાં રોચક વક્તવ્ય થતાં મુજાલભાઇએ ભાવમાં દૂબી ગયેલ ભક્ત જગતને સતેજ કરવા સ્વરચિત ભાવગીત ગવરાવ્યું.

**“જેના રોમ રોમમાં ઓમકાર છેએ
ઓવા સાદગુરુ પણુનો અવતાર છેએ.”**

બધાં હળવા થઈ ગયાં, આનંદથી ગૂમી ઉઠ્યાં, હર્ષાશ્રુ વહાવતાં આ ભાવકાવ્યને અને તેમાંથી નીતરતા

રસને માણી રહ્યા, ગાઈ રહ્યા. ભાવ કાવ્ય પછી શરૂ થયું 'દધિ મંથન' રાજકવિ સતીપભાઇના ગહન મનોમંથનથી માખણ મેળવવા પૂછાયેલા પ્રશ્નો અને પૂજ્ય રાજયોગીજીના માખણ સમા તાત્ત્વિક, સાત્ત્વિક પ્રત્યુત્તરો, આમ પ્રશ્નો-ઉત્તરોનું દધિમંથન કરીને માખણ લૂંટવાની મજા આવી ગઈ. માખણની મીઠાશ માર્યા પછી પૂજ્યશ્રીએ પોતાના શાસ્ત્ર, મંત્ર અને અનુભવના આધારે શિવ-જીવના મિલનની વાતો અતિ સરળ પરંતુ પચાવવામાં અધરી લાગતી હકીકતો રજૂ કરી. ભક્તોના હૃદયમાં ઉદ્ભાવવતા શિવ-જીવના, આત્મા-પરમાત્માના સંબંધના પ્રશ્નોની છણાવટ બહુ જ સરળ અને સહજ સમજાઈ જાય તેવી રીતે વ્યક્ત કરી. શિવ-જીવના વક્તવ્યનું સમાપન કરતાં પૂજ્યશ્રીએ જણાવ્યું કે, "બાળક જ્યારે જને છે ત્યારે જીવ અને શિવ સાથે જ હોય છે. બાળક મોટો ચતાં માયાની રજસ અને તમસ પ્રકૃતિમાં ફસાતાં, ષડ્વૃત્તિઓના આવરણમાં અટવાઈ જતાં બુધ્યના પ્રદેશમાં એટલે કે મગજમાં આવી જાય છે અને શિવથી છુટો પડી જાય છે, અને કર્મ બંધનમાં ફસાઈ જાય છે.

ફરીથી પાછા શિવ-જીવનું મિલન કરવું હોયતો બાળકના જેવી નિર્દોષતા, નિર્મણતા, શરણાગતિ કેળવવામાં આવે તો જ તે શક્ય બને."

પૂજ્યશ્રીએ નવમી ડીસેમ્બરને ઉપાસના દિન તરીકે જાહેર કર્યો. ઉત્સવનું સમાપન મંત્રજાપ, નિત્યસ્મરણ અને પરમશક્તિની આરતીથી કરવામાં આવ્યું.

સામાચાર

- તા. ૨-૧૦-૮૭ થી ૧૦-૧૦-૮૭ સુધી આસો નવરાત્રિ છે. વિશિષ્ટ ઉપાસના કરવા ઈચ્છિક ઉપાસકોને પૂજ્યશ્રી આશીર્વાદ પાઠવે છે.
- તા. ૧-૧૧-૮૭ શનિવારે નુતન વર્ષ છે. પૂજ્ય ગુરુવારના દર્શનનો લાભ શ્રદ્ધા કુટીરમાં મળી શકશે. સમય - સવારે ૮-૦૦ થી ૧૨-૦૦ સાંજે ૫-૦૦ થી ૮-૦૦
- તા. ૮-૧૨-૮૭ મંગળવાર પરમશક્તિ મા ગાયત્રીનો પાટોત્સવ છે. પૂજ્યશ્રીના દર્શન અને આધ્યાત્મિક યાત્રાનો લાભ શ્રદ્ધા કુટીરમાં મળી શકશે. સમય - સાંજે ૫-૦૦ થી ૮-૦૦
- દિવાળીની રજાઓ, તથા સુરત, ભાવનગર, નાગપુર અને મુંબઇનો કાર્યયજ્ઞ હોવાથી તા. ૨૮-૧૦-૮૭ થી તા. ૨૯-૧૧-૮૭ સુધી નીલોધા મુલાકાત બંધ રહેશે.
- તા. ૨૭-૧૧-૮૭ ગુરુવાર થી નીલોધા મુલાકાત ચાલુ થશે.
- તા. ૧૫-૧૨-૮૭ થી તા. ૧૪-૧-૮૮ સુધી પૂજ્યશ્રીનો વિદેશનો કાર્યયજ્ઞ હોવાથી નીલોધા મુલાકાત બંધ રહેશે.
- તા. ૧૫-૧-૮૮ ગુરુવાર થી નીલોધા મુલાકાત ચાલુ થશે.

નવેમ્બર ૧૯૮૭ નો કાર્યચિહ્ન

૧. તા. ૬-૧૧-૮૭ ગુરુવાર થી તા. ૭-૧૧-૮૭ શુક્રવાર, સુરત.

સમય - બપોરના ૧૨-૦૦ થી ૪-૦૦

સ્થળ - શ્રી ભગવાનદાસ જરીવાલાનો બંગલો, દયાલબાગ પારો, વિજયનગર રોડાયટી, સુરત.

૨. તા. ૧૨-૧૧-૮૭ બુધવાર થી તા. ૧૩-૧૧-૮૭ ગુરુવાર, ભાવનગર.

સમય - બપોરના ૧૨-૦૦ થી ૪-૦૦

સ્થળ - ગોદાવરીબા કન્યા છાત્રાલય, ગાંધી સ્વામી, ભાવનગર.

૩. તા. ૧૪-૧૧-૮૭ સોમવાર થી તા. ૧૮-૧૧-૮૭ મંગળવાર, નાગપુર.

સમય - બપોરના ૧૨-૦૦ થી ૪-૦૦

સ્થળ - વજુભાઇ ગગલાએઠી, ઇતવારી સોસાયટી.

૪. તા. ૨૨-૧૧-૮૭ શનિવાર શાંતાકુઝ, મુંબઈ.

સમય - બપોરના ૧૨-૦૦ થી ૪-૦૦

સ્થળ - ગોવિંદધામ મંદીર, સાતમો ગોળીબાર રોડ, શાંતાકુઝ.

૫. તા. ૨૩-૧૧-૮૭ રવિવાર મુંબઈ.

સમય - બપોરના ૧૨-૦૦ થી ૪-૦૦

સ્થળ - લક્ષ્મીબાગ, અવન્તિકાબાઇ ગોખલે રોડ, મારવાડી વિદ્યાલયની પાસે, ઓપેરા હાઉસ, મુંબઈ.

દીસેન્નર ૧૯૮૭ નો કાર્યચિહ્ન. વિદેશામાં

તારીખ	વાર	સમય	સ્થળ	આયોજક	ટેલીફોન
૨૫-૧૨-૮૭	શુક્રવાર	૩-૪	કોપડન લંડન	જ્યોતિબેન પરમાર	૦૧૮૧-૫૭૮-૮૯૯૮
૨૭-૧૨-૮૭	શનિવાર	૩-૪	વેન્બલી	અમૃતલાલ પોપટ	૦૧૮૧-૬૦૨-૭૬૨૪
૨૮-૧૨-૮૭	રવિવાર	૩-૪	વેન્બલી	અમૃતલાલ પોપટ	૦૧૮૧-૬૦૨-૭૬૨૪
૩૦-૧૨-૮૭	મંગળવાર	૫-૮	યુનીયનસીટી N. J.	રતિલાલ મીસ્કી	૨૦૧-૮૯૫-૭૨૮૮
૦૨-૦૧-૮૮	શુક્રવાર	૫-૮	કોલોનીયા N. J.	દેવબાળા પટેલ	૬૦૮-૩૮૮-૨૪૯૯
૦૩-૦૧-૮૮	શનિવાર	૫-૮	કોલોનીયા N. J.	દેવબાળા પટેલ	૬૦૮-૩૮૮-૨૪૯૯
૦૫-૦૧-૮૮	મંગળવાર	૩-૫	૬, ઓલ્ડીન સ્ટ્રીટ લેસ્ટર Contact Phone	૦૧૧૬-૨૩૪૪-૫૧૧	
૭-૧-૮૮	બુધવાર	૩-૫	૬, ઓલ્ડીન સ્ટ્રીટ લેસ્ટર Contact Phone	૦૧૧૬-૨૩૪૪-૫૧૧	

नित्य - समरण

राजयोगी हे द्वियोगी हे
मातयोगी हे नाथयोगी हे

प्रभात :

नित्य मम उर आप हो उदय, नरेन्द्रमय राकल नप्रभात हो,
सुरभिमय उषा पुनित मंगला, नाथ स्मरणथी थाय उजवला

...राजयोगी

मध्याह्न :

हो प्रभर रवि मध्य व्योममां, आपनुं स्मरण रोम-रोममां,
पूर्ण तेज तप हो हृदय विशे, लोचनो छरे नाथ त्यां दीरे

...राजयोगी

संध्या :

पञ्चिमे ढणी सूर्य आथमे, चरणवंदना नाथनी गमे,
परमशक्तिने ए ज प्रार्थना, मुज हृदय वसो मात वत्सला

...राजयोगी

रात्रि :

रजनीऐ सदा नाथ रक्षजो, नयनमां सपन आपना हजो,
तिभिरधन भले होय शर्वरी, सुक्ष्म आपना सानिध्यथी भरी

...राजयोगी

दिशाओः

परमशक्तिना बाण पूर्वमां, पञ्चिमे वणी राज रक्षजो,
हृदयमां रहो दयापु दक्षिणो, योगी उत्तरे उर उजाणजो

...राजयोगी

शियाघो - उनाघो :

शीतकंतु विशे शिवस्वरूपनी, हृदय हूँझमां राज राखजो,
ग्रीष्ममां वणी शीतण सूर्य हे शीतकृपा तणां किरणा आपजो

...राजयोगी

वर्षकाण :

सघन मेघने माहदय कुं, विजधुति बने हास्य मातनुं,
टहुकंतु रहे तृष्णित उरमां, स्वरूप नर्तुं नर-मयूरनुं

...राजयोगी

नित्य :

अधर पर रहे नाम-माधुरी, नयनमां रमे उप-माधुरी,
हृदयथी वहे प्रेम-माधुरी, पूर्ण नाथजो माधुरी लीला

...राजयोगी